

8027_Az_Distant_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 8027 Mikroiqtisadiyyat

1 Pul tədavülü qanunu nəyi ifadə edir?

- pul tədavülünü tənzimləyən dövlət orqanlarının hüquqları
- pul aqreqlarının cəmini;
- pulun funksiyalarını;
- tədavül üçün zəruri olan pulun miqdarını
- tədavüldən çıxan pul kütləsini

2 Dəyər qanununun funksiyalarına aid deyildir:

- bütün sadalananlar dəyər qanununun funksiyalarıdır
- istehsal sahələri və sferaları arasında resursların bölgüsü
- əmək məhsuldarlığının və ETT-nin stimullaşdırılması
- əmtəə istehsalçılarının diferensiasiyası
- sadalananlardan heç biri dəyər qanununun funksiyalarına aid deyil

3 Barter pulun hansı funksiyasını yerinə yetirə bilər?

- tədiyyə vasitəsi
- dəyər ölçüsü
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dünya pulu

4 əmtəə – bu:

- digər iqtisadi nemətə və ya müəyyən məbləğ pula mübadilə oluna bilən iqtisadi nemət
- hansısa tələbatı ödəyə bilən nə varsa hər şey
- inkişaf etmiş əmtəə istehsalı şəraitində yaradılmış əmək məhsulu
- hansısa tələbatı ödəyən və satış üçün nəzərdə tutulan əmək məhsulu
- satıcı ilə alıcı arasında alqı-satqı sövdələşməsinin predmeti olan əşya

5 əmtəənin hansısa tələbatı ödəmək qabiliyyəti:

- əmtəənin qiymətliliyi
- ictimai-zəruri dəyər
- istehlak dəyəri
- mübadilə dəyəri
- bazar dəyəri

6 əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtəələrə mübadilə olunmaq qabiliyyəti adlanır:

- əmtəənin qiymətliliyi
- ictimai-zəruri dəyər
- istehlak dəyəri
- mübadilə dəyəri
- bazar dəyəri

7 İctimai-zəruri əmək məsrəfləri-bu:

- dövlət tərəfindən tənzim olunan bazar iqtisadiyyatı şəraitində əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- ictimai normal istehsal şəraitində bu növ əmtəələrin əsas kütləsinin istehsalına məsrəflər
- cəmiyyətə zəruri olan əmtəələrin istehsalına məsrəflər
- istehlak dəyərinə malik əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri
- mübadilə dəyərinə malik əmtəələrin istehsalına əmək məsrəfləri

8 Pul mənşəyinin təkamül konsepsiyasına uyğun olaraq pul – bu:

- universal əmtəə
- əmtəə və xidmətlərin mübadiləsinə qəbul edilən nə varsa, hər şey
- insanlar arasında razılaşma məhsulu
- ümumi ekvivalent rolunu yerinə yetirən xüsusi növlü əmtəə
- pul kimi istifadə olunan şey

9 Pulun belə bir funksiyası yoxdur:

- qiymətlərin məştabı
- dəyər ölçüsü
- tədavül vasitəsi
- ödəniş vasitəsi
- dünya pulları

10 əmtəənin dəyərinin müəyyən edilməsinə iki əsas yanaşma – bu:

- son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və ictimai seçim nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi
- əmək dəyər nəzəriyyəsi və mülkiyyət hüquqları nəzəriyyəsi
- ictimai seçim nəzəriyyəsi və istehsal amilləri nəzəriyyəsi

11 Kim öz konsepsiyasında əmtəə dəyərinin və qiymətinin müəyyənləşdirilməsində xərclər nəzəriyyəsi və faydalılıq nəzəriyyəsinə birləşdirmişdir:

- A.Marşall
- L.Valras
- A.Smit
- D.Rikardo
- K.Menger

12 Hansı bənddə pulun təkamülünün düzgün ardıcılığı göstərilmişdir:

- metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- müəyyən əmtəələr, metal pullar, kağız pullar, kredit pullar, elektron pullar
- qızıl, gümüş, kağız pullar, kredit pullar
- sikkələr, banknotlar, veksellər, elektron pullar
- sikkələr, müəyyən əmtəələr, kağız pullar, kredit pullar

13 Aşağıdakılardan rəqabət dərəcəsinə görə təsniflənməyə aid olmayan bazarı göstərin:

- inhisarçı rəqabət bazarı
- leqal bazar
- rəqabət bazarı
- inhisarçı bazar
- oliqopoliya bazarı

14 İqtisadiyyatı zəruri miqdarda pulla təmin edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin:

- emissiya sistemi
- sığorta sistemi
- ticarət palatası
- vergi sistemi
- konsaltinq şirkətləri

15 Belə növdə birja yoxdur;

- əmək birjası
- valuta birjası
- fond birjası
- əmtəə birjası
- xidmət birjası

16 Ev təsərrüfatlarından əmtəə və xidmətlər bazarına axın necə adlanır?

- resurslar
- xərclər
- satışdan gəlirlər
- istehlak xərcləri
- pul gəlirləri

17 Firmalardan resurslar bazarına gedən axın necə adlanır?

- resurslar
- xərclər
- satışdan gəlirlər
- istehlak xərcləri
- pul gəlirləri

18 əmtəə və xidmətlər bazarından firmalara gedən axın necə adlanır?

- resurslar
- xərclər
- satışdan gəlirlər
- istehlak xərcləri
- pul gəlirləri

19 Resurslar bazarından ev təsərrüfatlarına gedən axın necə adlanır?

- resurslar
- xərclər
- satışdan gəlirlər
- istehlak xərcləri
- pul gəlirləri

20 Ev təsərrüfatının bütün gəlirləri və xərcləri təşkil edir:

- ailə büdcəsini
- əmtəə və xidmətlərin dövrünü
- pul axınını
- resurslar axınını
- əmtəə axınını

21 Ailə büdcəsinin gəlirlərinə daxil deyil :

- mülkiyyətdən gəlirlər
- əməkhaqqı
- ictimai təşkilatlara ödənişlər
- dövlət transfert ödənişləri
- sahibkarlıqdan gəlir

22 Ailə büdcəsinin xərclərinə aid deyildir:

- ictimai təşkilatlara ödənişlər
- vergilər
- istehlak əmtəələrinə xərclər
- dövlət transfertləri
- kommunal xidmətlərin ödənişi

23 Xırda firmaların üstünlüklərinə aid deyildir:

- bütün sadalananlar kiçik firmaların üstünlükləridir
- qeyri-sabitlik
- uyğunlaşma qabiliyyəti, çeviklik
- idarəetməyə az xərclərin olması
- reklama az xərclərin çəkilməsi

24 İri firmaların üstünlüklərinə aid deyil:

- bütün sadalananlar iri firmaların üstünlükləridir
- sabitlik
- yüksək idarəetmə məsrəfləri
- ETT-ə və yeni əmtəələrin işlənilməsinə hazırlanmasına yüksək məsrəflər
- kütləvi istehsal məsrəfləri

25 Dünya pulu üçün xas olmayanı göstərin:

- bütün göstərilənlər dünya pulu üçün səciyyəvidir
- ümumi dəyər ölçüsü kimi fəaliyyət göstərməsi
- ümumi ödəniş vasitəsi kimi fəaliyyət göstərməsi
- ümumi alqı vasitəsi kimi çıxış etməsi
- ictimai şərvətin ümumi təmsilçisi kimi xidmət göstərməsi

26 əmtəələr kreditə alındıqda pulun yerinə yetirdiyi funksiya:

- dünya pulları
- tədavül vasitəsi
- tədiyyə vasitəsi
- dəyər ölçüsü
- yığım vasitəsi

27 Aşağıdakı bazarda ixtiralar, yeniliklər, patentlər əmtəədir:

- qiymətli kağızlar
- istehsal vasitələri
- tədavül vasitələri
- innovasiyalar
- informasiya

28 Qiymətli kağızlar bazarında ticarət obyektı bu deyildir:

- çeklər
- səhmlər
- istiqrazlar
- veksellər
- lisenziyalar

29 Bu bazarlardan hansı subyektlər izrə bazar təsnifatına aid deyildir?

- bütün sadalananlar aiddir
- alıcılar bazarı
- satıcılar bazarı
- vasitəçilər bazarı
- dövlət müəssisələri bazarı

30 Satıcı bazarı o yerdə olur ki, əgər orada:

- alıcılar satıcılardan çoxdursa
- təklif tələbi üstələyirsə
- tələb təklifi üstələyirsə
- bazarda aralıq satıcılar fəaliyyət göstərirlərsə
- satıcılar alıcılara nisbətən çoxdursa

31 Aşağıdakı bazarın bazar əməliyyatlarının təşkili üzrə bazar təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur:

- idxal bazarı
- topdansatış bazarı
- pərakəndəsətış bazarı
- dövlət müəssisələri bazarı
- ixrac bazarı

32 Kütləvi standart əmtəələrin topdansatış ticarətinin təşkilati forması – bu:

- investisiya fondudur
- yarmarkadır
- hərracdır
- birjadır
- reklam agentliyidir

33 Öz adından və öz hesabı ilə sövdələşmə həyata keçirən şəxs-bu:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- dilerdir
- maklerdir
- brokerdir
- fyuçersdir

34 Bazar infrastrukturunun hansı elementi firmanın maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətini yoxlamağa və təhlil etməyə imkan verir?

- ticarət palatası
- konsaltinq şirkətləri
- vergi sistemi
- auditor firmaları

- sığorta sistemi

35 Bazar infrastrukturunun hansı elementi iqtisadiyyatı zəruri kadrlarla təmin edir?

- emmissiya sistemi
 həmkarlar ittifaqları
 sahibkarların birlikləri
 istehlakçıların birlikləri
 iqtisadi təhsil sistemi

36 Özəlləşmənin I proqramında müəssisələrinin kiçik, orta və iri müəssisələrə bölünməsi üçün meyar kimi qəbul olunmuşdur.

- belə meyar yoxdur
 işləyənlərin sayı
 kapitalın həsmi
 məntətin həsmi
 iştehsalın həsmi

37 Bazar infrastrukturuna aiddir:

- sadalananların hamısı
 banklar
 yarmarkalar
 valyuta birjalari
 reklam agentliyi

38 Qiymətli kağızlar bazarı necə adlanır ?

- emissiya sistemi
 hərrac
 yarmarka
 fond birjası
 əmtəə birjası

39 Obyektlər üzrə bazar quruluşu və sistemini səciyyələndirməyən meyarı seçin.

- innovasiya bazarı
 istehlak bazarı
 iş qüvvəsi bazarı
 istehsal vasitələri bazarı
 satıcı bazarı

40 Hansı bazarın ərazi əlaməti üzrə bazar strukturunun təsnifatı ilə əlaqəsi yoxdur?

- dünya bazarı
 leqal bazar
 lokal bazar
 regional bazar
 milli bazar

41 Bazarın ayrı-ayrı elementlərinin daxili quruluşu, yerləşməsi; bazarın ümumi həcmində onların xüsusi çəkisi- bu:

- sadalananlardan heç biri deyildir
 bazarın strukturudur

- bazarın infrastrukturudur
- bazar mexanizmidir
- bazarlar sistemidir

42 Bazarın normal fəaliyyətini təmin edən sistemlər, xidmətlər, müəssisələr, təşkilatların məcmusu – bu:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- bazar strukturudur
- bazarın infrastrukturudur
- bazar mexanizmidir
- bazarlar sistemidir

43 Müasir bazarın infrastrukturunun əsas elementlərinə aid olmayanı seçin:

- konsaltinq firmaları
- audit şirkətləri
- xammal birjalrı
- kommersiya bankları
- istehsal müəssisələri

44 Azad iqtisadi zonalar nə vaxt və harada yaranıb?

- Fransada, 1897- ci ildə
- İrlandiya, 1959-cu ildə
- İslandiyada, 1969-cu ildə
- ABŞ-da, 1929-cu ildə
- Böyük Britaniyada, 1776-cı ildə

45 Aşağıda göstərilənlərdən hansı qeyri-iqtisadi nemət hesab olunur?

- su kəməri
- sualtı qayıq
- küləyin enerjisi
- bilik
- paltar

46 Təbii resursları əks etdirən istehsal amilləri – bu:

- sahibkarlıq qabiliyyəti
- pul kapitalı
- torpaq
- əmək
- məhsuldar kapital

47 İqtisadi resursların belə növü yoxdur:

- təbii
- əmək
- maddi
- qeyri-maddi
- maliyyə

48 əmək kapital, torpaq və sahibkarlıq qabiliyyəti kateqoriyalarını birləşdirən əlamət nədir?

- bunlar hamısı maddi nemətlərdir

- hamısı maddi – istehsal resurslarıdır
- bunlar iqtisadiyyatın fundamental prinsipləridir
- bunlar istehsal amilləridir
- bunlar makroiqtisadi göstəricilərdir

49 Qeyri-maddi nemətlərə aiddir:

- meyvələr
- dərslər
- dərman
- kompyuter proqramı
- avtomobil

50 Nemət adlanır:

- insanın faydalı fəaliyyəti
- nəticəsi insanın hansısa bir tələbatını ödəyən məqsədyönlü fəaliyyəti
- insanın bu və ya digər tələbatını ödəyən əşya, hadisə və əmək məhsulu
- iqtisadi tələbatların təzahür forması
- maddi istehsalın məhsulu

51 Qeyri-maddi xidmətlərə aiddir.

- atelyədə pəncəyin tikilməsi
- ictimai nəqliyyatda gediş
- dəlləkxanada saç qırılması
- turist səfəri
- təhsil alma

52 İstehsalın imkanlarına və məhsuldarlığına həlledici təsir göstərən mühüm element nədir?

- maddi nemət
- əmək vasitəsi
- əmək predmeti
- istehsal amili
- texnologiya

53 İstehsal funksiyası nəyi göstərir?

- müxtəlif istehsal sahələrində məhsul istehsalının həcmi
- mümkün olan maksimum istehsal həcmi və istifadə olunan istehsal amillərinin asılılığını
- istifadə olunan istehsal amillərinin kəmiyyəti arasında qarşılıqlı asılılığı
- firmanın maksimum istehsal həcmi
- firmanın iqtisadi ehtiyatlara və istehsalın başqa şərtlərinə tələbatını

54 İqtisadi sistemin istehsal imkanları nə ilə məhdudlaşır.

- istehsal münasibətlərinin mürəkkəbliyi ilə
- istifadə olunan ehtiyatların məhdudluğu ilə
- insanların tələbatlarının sonsuzluğu ilə
- dövlətin iqtisadi proseslərə müdaxiləsi ilə
- iqtisadi ziddiyyətlərlə

55 Dövlətin təyin etdiyi qiymətlərin yuxarı tavanı belə olur:

- tarazlı qiymət səviyyəsində

- tarazlı qiymətdən aşağı
- tarazlı qiymətdən yüksək
- təklif qiyməti səviyyəsində
- tələb qiyməti səviyyəsində

56 Hörümçək toru teoreması nəzərdə tutur ki:

- əmtəə qiyməti yalnız istehlakçı üstünlüklərindən asılıdır
- qısamüddətli dövrdə əmtəələrin qiymətləri dəyişmir
- bazarda yalnız uzunmüddətli tarazlıq mümkündür
- təcrübə topladıqca sahibkarlar qiymət dəyişikliklərinə daha yaxşı uyğunlaşirlar
- əmtəə qiyməti yalnız onun istehsalına çəkilən xərclərdən asılıdır

57 Dövlət nə üçün qiymətin aşağı həddini təyin edə bilər?

- tədiyyə qabiliyyətli tələbi yüksəltmək üçün
- istehsalçılara yardım etmək üçün
- istehlakçılara yardım etmək üçün
- rəqabəti saxlamaq üçün
- bazar tarazlığını təmin etmək üçün

58 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin hansı metodu daha çox bazar mexanizminə uyğundur?

- bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi yolverilməzdir.
- qiymətlər tavanının təyin edilməsi
- qiymətlərin aşağı həddinin təyin olunması
- vergi və subsidiyaların köməyilə
- qiymətlərin mərkəzləşdirilmiş şəkildə təyin edilməsi

59 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq istehsal qiyməti bu prosesin nəticəsində formalaşır:

- sahələrarası rəqabətin
- tələb və təklifin tərəddüdlərinin
- istehsal şərtlərinin dəyişməsinin
- yalnız tələbin dəyişikliklərinin
- yalnız təklifin dəyişikliklərinin

60 əmtəə qiymətinin azalması səbəbi ola bilər:

- əmtəə - əvəzedicisinin əmələ olmaması
- istehsala vergilərin artması
- istehlakçıların gəlirlərinin artması
- resurslara qiymətlərin aşağı düşməsi
- qarşılıqlı tamamlanan əmtəəyə qiymətin enməsi

61 A.Marşall öz konsepsiyasında qiymət anlayışına hansı yanaşmaları birləşdirmişdir?

- təkrar istehsal nəzəriyyəsi, xərclər nəzəriyyəsi və son faydalılıq nəzəriyyəsi
- son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsi
- xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və tələb və təklif nəzəriyyəsi
- xərclər nəzəriyyəsi, son faydalılıq nəzəriyyəsi və istehlak davranışı nəzəriyyəsi
- istehsal amilləri nəzəriyyəsi və tələb təklif nəzəriyyəsi

62 əgər çayın qiyməti əhəmiyyətli şəkildə artırsa limonların qiyməti necə dəyişər?

- əvvəlcə artar, sonra düşər

- artar
- aşağı düşər
- dəyişməz qalar
- əvvəlcə azalar, sonra artar

63 əmtənin qiyməti tələb və təklif ayrılmasının kəsişmə nöqtəsindən aşağıda olarsa nə müşayiət olunur?

- bazarda qısamüddətli müvazinət mövcud olar
- bu əmtəyə tələb elastikdir
- bu əmtəyə tələb qeyri-elastikdir
- bazarda əmtə qıtlığı yaranar
- bazarda əmtə bolluğu yaranar

64 A.Marşall öz qiymət nəzəriyyəsində qiymətin hansı növünə baxmamışdır?

- A.Marşall göstərilən bütün qiymət növlərinə baxmışdır
- tələb qiyməti
- təklif qiyməti
- normal qiymət
- istehsal qiymət

65 Almanın qiymətini qaldırmaqla, onda:

- armuda tələb dəyişilməyəcək, onların qiyməti isə düşəcək
- armuda tələb və onun qiyməti aşağı düşəcək
- armuda tələb və onun qiyməti qalxacaq
- armuda tələb düşəcək, onların qiyməti isə artacaq
- armuda tələb qalxacaq, onların qiymətləri isə enəcək

66 İqtisadi institutlar anlayışını elmi dövriyyəyə gətirən iqtisadi nəzəriyyə istiqamətini göstərin.

- sosial-institusional
- marksizm
- neokeynsçi
- neolibereal
- monetarist

67 İqtisadi sistem üçün sadalanan məqsədlərdən hansı əsasdır?

- insanların tələbatlarının ödənməsini təmin etmək
- İstehsalın texniki şərtlərini müəyyən etmək
- İnflyasiya və işsizliyi ləğv etmək
- ayrı-ayrı subyektlərin fəaliyyətini uyğunlaşdırmaq
- ədalətli ictimai quruluşu qurmaq

68 İqtisadi sistemlərin təhlilinə formasiya yanaşması neçə ictimai-iqtisadi formasiya ayırır:

- 7
- 3
- 4
- 5
- 6

69 İqtisadi sistem aşağıdakı məsələləri həll edir:

- gəlirlər necə bölünür
- nə, harada, kimin üçün
- nə, necə, kimin üçün
- nə vaxt, niyə, harada və kim
- işsizliyin və inflyasiyanın səbəbi nədən ibarətdir

70 İqtisadi sistem:

- dövlətin iqtisadiyyatının tənzimlənməsi sistemi
- təsərrüfat mexanizmi və iqtisadi subyektlərin qarşılıqlı əlaqələri sistemidir;
- maddi və qeyri-maddi nemət və xidmət istehsalçıları və istehlakçıları arasındakı xüsusi şəkildə nizamlanmış əlaqələr sistemidir;
- mülkiyyət formaları ilə istehsal amillərinin vəhdətidir;
- texnoloji münasibətlərlə texnoloji üsulun qarşılıqlı təsir sistemidir;

71 Dövlət tənzimlənməsi və dövlət mülkiyyəti üstünlük edən iqtisadi sistem neçə adlanır ?

- keçid iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadiyyat
- azad bazar iqtisadiyyatı
- inzibati- amirlik iqtisadiyyatı

72 Dövlət və bazar tənzimlənməsi; habelə müxtəlif mülkiyyət formalarının uzlaşdığı iqtisadi sistem necə adlanır?

- keçid iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- qarışıq iqtisadiyyat
- sərbəst bazar iqtisadiyyatı

73 Xüsusi mülkiyyət və bazar tənzimlənməsi üstünlüyünün səciyyəvi olduğu iqtisadi sistem necə adlanır:

- keçid iqtisadiyyatı
- ənənəvi iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadiyyat
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatı
- sərbəst bazar iqtisadiyyatı

74 İqtisadi mənafeələr – bu:

- insanların yüksək gəlirlər əldə etmək cəhdləri
- iqtisadi fəaliyyət yolu ilə ödəmə bilən tələbatlar
- insanın həyat fəaliyyəti və inkişafı üçün ona zəruri olan iqtisadi nemətlər
- insanların özünü reallaşdırmağa tələbatı
- iqtisadi subyektlərin maraqları

75 Göstərilən amillərdən hansını iqtisadi resurslara aid etmək olar?

- sadalananların heç biri
- təbii ehtiyatlar (torpaq), faydalı qazıntılar, su ehtiyatları
- əmtəə və xidmətlərin istehsalı zamanı sərf olunmuş insanın fiziki və zehni qabiliyyəti
- informasiya amili
- sadalananların hamısı

76 əmək cisimləri –bu:

- hazır məhsul
- alətlər, mexanizmlər, maşınlardır
- fəhlələr və ifadəedicilər heyətidir
- binalar, yollar, kanallardır
- sonrakı emala gedən xammal

77 Cəmiyyətin məhsuldar qüvvələrinin tərkib hissələri aşağıdakılardır:

- əmək vasitələri və əmək məhsulu
- əmək alətləri və əmək vasitələri;
- əmək vasitələri və iş qüvvəsi;
- texnoloji münasibətlər və iş qüvvəsi;
- istehsal vasitələri və iş qüvvəsi.

78 Müxtəlif tələbatların ödənilməsinə yönəldilmiş nemət və xidmətlərin istehsalı prosesində insanların məqsədyönlü təşkil olunmuş fəaliyyəti – bu:

- məhsuldar qüvvələr
- ictimai təkrar istehsal
- təsərrüfat fəaliyyəti
- iqtisadi mənafe
- istehsal münasibətləri

79 Təsərrüfat fəaliyyətinin belə bir mərhələsi mövcud deyil:

- istehlak
- istehsal
- bölgü
- həddindən artıq ifrat istehsal
- mübadilə

80 Fasiləsiz təkrarlanan istehsal prosesi- nədir?

- doğru cavab yoxdur
- təsərrüfat fəaliyyəti
- ictimai təkrar istehsal
- maddi istehsal
- qeyri maddi istehsal

81 İstehsalın şəxsi amili nədir?

- doğru cavab yoxdur
- əmək vasitələri
- əmək cisimləri
- istehsal vasitələri
- iş qüvvəsi

82 İqtisad elmi təkrar istehsal prosesində neçə mərhələni ayırır:

- 6
- 2
- 3
- 4

5

83 İctimai təkrar istehsalın aşağıdakı formaları mövcuddur:

- nemətlər istehsalı və xidmətlər istehsalı
- maddi və qeyri -maddi
- iqtisadi və qeyri- iqtisadi
- məhsuldar və qeyri-məhsuldar
- sadə və geniş

84 İstehsal vasitələri ibarətdir:

- əmək məhsulları və əmək vasitələrindən
- əmək cisimləri və əmək məhsullarından
- əmək vasitələri və cisimlərindən
- əmək vasitələri və iş qüvvəsindən
- iş qüvvəsi və texnologiyadan

85 əmək vasitələri harada düzgün göstərilmişdir:

- istehsal binaları, qurğular, iş qüvvəsi
- istehsal binaları, avadanlıq, alətlər
- alətlər, yanacaq, xammal
- iş qüvvəsi, texnologiya
- xammal, avadanlıq, nəqliyyat vasitələri

86 Aşağıda göstərilən istehsal amillər siyahısından hansılar doğrudur?

- sahibkarlıq, texnologiya, əmək
- torpaq, əmək, kapital, iş qüvvəsi, idarəetmə
- torpaq, əmək, istehsal vasitəsi, texnologiya, idarəetmə
- resurslar, texnologiya, sahibkarlıq, kapital
- torpaq, əmək, kapital, sahibkarlıq qabiliyyəti

87 Nəticədə insanın müəyyən tələbatını ödəyən insanın məqsədəuyğun fəaliyyəti –nədir?

- iqtisadi mənafe
- maddi nemət
- qeyri-maddi nemət
- xidmət
- iqtisadi ehtiyat

88 əgər dövlət bütün məmullatlarına yüksək vergilər tətbiq edirsə, onda bütün məmullatları bazarında hansı dəyişikliklər baş verər?

- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı həcm yüksələr
- tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm dəyişməz qalar
- dəyişməz tarazlı qiymət zamanı tarazlı həcm aşağı düşər
- tarazlı qiymət artar, tarazlı həcm aşağı düşər
- həm tarazlı qiymət, həm də tarazlı həcm azalar

89 Nəyin nəticəsində artıq istehsal effekti meydana çıxa bilər?

- dövlət tərəfindən qiymətlərin aşağı həddinin təyin edilməsi nəticəsində
- qısamüddətli tarazlıq nəticəsində
- sahələrarası rəqabət nəticəsində

- vergilərin artması nəticəsində
- dövlət tərəfindən qiymətlər tavanının təyin edilməsi nəticəsində

90 Vergilərin köməyiylə qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi siyasəti hansı neqativ effektdə səbəb ola bilər?

- sadalananlardan heç birinə
- əmtəə istehlakının artması
- əmtəə istehsalının azalması
- qiymətlərin artması
- əmtəələrin keyfiyyətinin aşağı düşməsi

91 əgər mağazanın sahibi qara çörəyin qiymətini qaldırmaq qərarına gəlirsə, yerdə qalan mağazalarda qiymət əvvəlki kimi qalırsa, onda nəticədə:

- bazarda qara çörəyin təklifi artar
- mağazanın qara çörək satışında gəliri artar
- mağazanın qara çörək satışından gəliri aşağı düşər
- mağazanın qara çörək satışından gəliri dəyişməz
- digər mağazalarda qara çörəyə tələb azalar

92 əgər buğda yetişdirən fermerlərdən biri öz məhsulunu bazar qiymətindən aşağı qiymətlərə satmağa başlayarsa, onda bu:

- bazar qiymətlərinə təsir etmər
- qarğıdalının bazar qiymətini qaldırır
- buğdanın bazar qiymətini qaldırır
- buğdanın bazar qiymətini aşağı salar
- qarğıdalının bazar qiymətini aşağı salar

93 K.Marksın nəzəriyyəsinə uyğun olaraq əmtəənin bazar dəyəri nəyin əsasında formalaşır?

- bazar mexanizminin fəaliyyəti və dövlət qiymət siyasəti nəticəsində
- müxtəlif istehsal şəraitlərində istehsal olunmuş əmtəələrin müxtəlif fərdi dəyərləri əsasında
- tələb və təklifin tərəddüdləri əsasında
- istehlakçıların zövq və üstünlükləri əsasında
- sahələrarası rəqabət nəticəsində

94 Zəif inkişaf etmiş ölkələr üçün iqtisadi sistemlərdən səciyyəvi olanını göstərin.

- ənənəvi
- qarışıq
- inzibati- amirlik
- bazar azadlığı
- keçid

95 İstehsal vasitələrinin və istehsal vasitələrini hərəkətə gətirən bilik və təcrübəyə malik olan insanların məjmuu adlanır.

- əmək vasitələri
- məhsuldar qüvvələr
- istehsal münasibətləri
- iqtisadi sistem
- istehsal üsulu

96 Vətəndaşların şəxsi əmlakı və yığımları hansı mülkiyyət formasına aiddir?

- səhmdar
- dövlət
- ictimai
- xüsusi
- bələdiyyə

97 Şəhərin bütün texniki xidmətlərinin vahid əldə cəmləşməsi, istismarını qaydaya salmaqla əhaliyə əlavə rahatlıqların verilməsinə hansı mülkiyyət forması imkan yaradır:

- səhmdar mülkiyyəti
- xüsusi mülkiyyət;
- dövlət mülkiyyəti;
- bələdiyyə mülkiyyəti;
- kollektiv mülkiyyət.

98 Hansı meyara görə firmaların (müəssisələrin) xüsusi, dövlət və qarışıq formaları fərqləndirilir?

- kapitalın həcminə görə
- təşkili formasına görə
- mülkiyyət formasına görə
- sahə mənsubiyyətinə görə
- məhsulun xarakterinə görə

99 Xüsusi mülkiyyət – aşağıdakılardan hansının üzərində vətəndaşların hüququnun möhkəmləndirilməsi formasıdır?

- hər hansı əmkakın istifadəsi, sahibolması, yiyələnməsi
- hər hansı əmlaka yiyələnmək və tətbiq etmək.
- hər hansı əmlakdan istifadə etmək və onunla əlaqədar sərəncam vermək;
- hər hansı əmlakın istifadəsi və onunla əlaqədar sərəncam verilməsi
- hər hansı əmlakla əlaqədar sahibolma, istifadə və sərəncamvermə

100 İqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin üstünlük təşkil etməsi aşağıdakının səciyyəvi xüsusiyyətlərini əks etdirir:

- sadalananlardan heç birinin
- azad bazar iqtisadiyyatının
- inzibati-amirlik iqtisadiyyatının
- qarışıq iqtisadiyyatın
- keçid iqtisadiyyatının

101 Mülkiyyət obyektlərinin xüsusi mülkiyyətdən dövlət mülkiyyətinə keçməsi prosesi adlanır:

- spesifikləşdirmə
- milliləşdirmə
- inventarlaşdırma
- özəlləşdirmə
- müsadirə

102 Mülkiyyət obyektlərinin ictimai mülkiyyətdən xüsusi mülkiyyətə keçməsi prosesi:

- spesifikasiya
- milliləşdirmə

- inventarlaşdırma
- özəlləşdirmə
- müsadirə

103 Müasir bazar iqtisadiyyatında mülkiyyətin daha geniş yayılmış növü budur:

- kooperativ mülkiyyət
- dövlət mülkiyyəti
- səhmdar mülkiyyəti
- xüsusi mülkiyyət
- bələdiyyə mülkiyyəti

104 Mülkiyyət iqtisadi anlayış kimi:

- mülkiyyət iqtisadi anlayış deyil
- insanların əşyalara münasibətidir.
- əşyanın özüdür
- əşyaların mənimsənilməsi ilə əlaqədar insanların bir-birinə münasibətləridir.
- əşyanın icarəyə verilməsi

105 Mülkiyyət hüququ:

- sadalanan hüquqlardan heç biri
- nemət üzərində müstəsna fiziki nəzarət hüququdur.
- nemətlərin istifadə olunmasından əldə olunan nəticələrə sahib olmaq hüququdur.
- nemətin kim və necə istifadə etməsi qərarını qəbul etmək hüququdur.
- bütün sadalanan hüquqları

106 Elmin tədqiqat predmetini tədavüldən istehsala keçirən elmi cərəyanını göstərin.

- merkantelistlər
- utopik-sosialitlər
- fiziokratlar
- marjinalistlər
- keynsçilər

107 Aşağıda iqtisadi nəzəriyyənin predmetinə müxtəlif iqtisadi məktəblərin baxışları verilmişdir. Hansı baxış klassik məktəbə aiddir?

- şəxslərin və sosial institutların davranışı
- xarici ticarətlə və ölkəyə pulun gəlməsi ilə əlaqədar olan fəaliyyət;
- sərvətin yaradıldığı istehsal sferasının, həmçinin onun bölüşdürülməsi və istehlakının öyrənilməsi;
- kapitalist istehsal üsulu və ona xas olan istehsal və mübadilə münasibətləri;
- sərvətin mənbəyinin kənd təsərrüfatı əməyi olduğu istehsal sferasını öyrənmək;

108 İqtisad elminin başlıca vəzifəsinin cəmiyyətin iqtisadi həyat fəaliyyətinin, insanların davranışının stimül və motivlərinin tədqiq olmasını hesab etmişdir:

- F.Kene
- K.Marks
- D.Rikardo
- A.Marşall
- A.Smit

109 İqtisadi nəzəriyyənin sahəsi kimi makroiqtisadiyyat öyrənir:

- bazar mexanizminin ayrı- ayrı elementlərini
- dövlətin iqtisadiyyatda rolunu
- cəmiyyətin iqtisadi inkişafının qlobal meyillərini
- bütövlükdə milli iqtisadiyyatda baş verən prosesləri
- sahibkarlıq və iqtisadiyyatda onun rolunu

110 Proletar siyasi iqtisadı nəyi iqtisadi nəzəriyyənin predmeti hesab edir?

- milli iqtisadiyyatın fəaliyyəti
- millətin sərvəti və onun mənbələri
- istehsal münasibətləri və onların inkişaf qanunları
- təsərrüfatçılıq subyektlərinin davranışı
- qeyri-məhdud resurslar və onların istifadə edilməsi üsulları.

111 İqtisadi nəzəriyyənin predmetini daha dolğun səciyyələndirən tərif:

- iqtisadi subyektlərin təsərrüfat fəaliyyəti və onların əlaqələri barədə elm
- insanların maddi və mənəvi tələbatlarının inkişafı və formalaşması haqqında elm.
- istehsal olunmuş nemətlərin istehsalı və bölgüsünün meyarları haqqında elm.
- milli sərvətlər, onun mənbələri və ondan istifadə haqqında elm.
- məhdud iqtisadi ehtiyatlar şəraitində insan cəmiyyətinin inkişafının ən ümumi qanunları haqqında elm

112 İlk dəfə tədavül sferasını deyil, istehsal prosesini öz təhlilinin predmeti etmiş iqtisadi məktəb:

- proletar siyasi iqtisad
- merkantilizm
- fiziokratlar
- klassik siyasi iqtisad
- marjinalizm

113 İqtisad elminin metodologiyası anlayışı özünə daxil edir;

- müxtəlif iqtisadi sistemlərinin öyrənilməsi
- iqtisadi hadisələrin öyrənilməsi üsulları və priyomları
- iqtisadiyyatın strukturu
- iqtisadi nəzəriyyənin müxtəlif cərəyanları
- iqtisadçı alimlərin dünyagörüşü

114 İqtisad elminin bir sahəsi kimi mikroiqtisadiyyat nəyi öyrənir?

- dövlət və təsərrüfat sahələri arasında yaranan iqtisadi əlaqələri
- ayrı-ayrı istehlakçı, firma və resurs mülkiyyətçiləri qrupunun iqtisadi davranışını
- ayrı-ayrı firmaların iqtisadi davranışını
- dünya birliyində iqtisadi münasibətləri
- milli iqtisadiyyat səviyyəsində baş verən prosesləri

115 İqtisadi təhlilin obyektini kimi iqtisadi subyektin davranışını qəbul edən yanaşmanı göstərin:

- doğru cavab yoxdur
- subyektiv
- empirik-neopozitiv
- rasionalist
- dialektik-materialist

116 Sivilizasiyanın təbii rasionel qanunlarını kəşf etməyi məqsəd kimi qəbul edən elmi yanaşmanı

göstərin:

- doğru cavab yoxdur
- subyektiv
- empirik-neopozitiv
- rasionalist
- dialektik-materialist

117 Zehində hadisəni tərkib hissələrinə bölərək hər birinin ayrılıqda öyrənilməsinə əsaslanan elmi metod necə adlanır?

- riyazi modelləşdirmə
- elmi abstraksiya
- analiz
- induksiya
- deduksiya

118 İqtisadi nəzəriyyədə riyazi metodlardan geniş istifadə etməyə kim başlamışdır:

- A.Smit, D.Rikardo
- L.Valras, V.Pareto
- K.Marks, F.Engels
- Ş.Furye, J.Sismondi
- U.Cevons, K.Menger

119 İqtisadi nəzəriyyənin neoklassik istiqamətinə hansı müasir elmi cərəyanlar aiddir:

- keynsçilik, marjinalizm
- sosial-institusionalizm, marjinalizm:
- monetarizm, neoliberalizm
- merkantilizm, monetarizm
- marksizm, merkantilizm

120 Klassik siyasi iqtisadın və marjinalizmin təlimlərinin öz nəzəriyyəsində birləşdirən alim kimdir?

- D. Robinson
- A. Marşall
- D.Rikardo
- K.Marks
- B.Pareto

121 Siyasi iqtisad elminin adı kim tərəfindən ilk dəfə irəli sürülmüşdür:

- P.Buaqilber
- A. Monkreyen
- F.Kene
- U.Petti
- D.Rikardo

122 F.Kene görkəmli nümayəndəsi olmuşdur:

- neoliberalizmin
- merkantilizmin
- fiziokratların
- marjinalizmin

- keynsçiliyin

123 Ticarət burjuaziyasının mənafeyini ifadə edən nəzəriyyəyə aiddir:

- proletar siyasi iqtisad
 merkantilizm
 fiziokratlar nəzəriyyəsi
 marjinalizm
 klassik siyasi iqtisad

124 Ekonomiks termini ilk dəfə harada meydana gəlmişdir.

- qədim Romada
 qədim misirdə
 qədim Babilistanda
 qədim Çində
 qədim Yunanıstanda

125 Tarixən birinci olan iqtisadi nəzəriyyə məktəbi hansıdır?

- neoliberalizm
 merkantilizm
 keynsçilik
 klassik siyasi iqtisad
 fiziokratlar

126 İqtisadi nəzəriyyənin keynsçi istiqaməti meydana gəlmişdir.

- bizim dövrdə
 XIX əsrin ortalarında
 XX əsrin 70-ci illərində
 XX əsrin 30-cu illərində
 XYII əsrdə

127 Siyasi iqtisad termini meydana gəlib:

- 1932-ci ildə
 1615-ci ildə
 1776-cı ildə
 1890-cı ildə
 1902-ci ildə

128 Monetarizm cərəyanı iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- merkantilizm
 keynsçilik
 neoklassik
 institusional-sosioloji
 marksizm

129 İqtisadi nəzəriyyədə monetarizm cərəyanının banisi kimdir?

- V.Pareto
 K.Marks
 A.Marşall
 M.Fredman

L.Erxard

130 Adları sadalanan alimlərdən kim marjinalizmin nümayəndəsidir:

- L.Erxard,M.Fridman
 A.Smit, D.Rikardo
 K.Marks, F.Engels
 Ş.Furye, J.Sismondi
 U.Cevons, K.Menger

131 İki əmtəə qarşılıqlı əvəz olunandırısa, birincinin qiymətinin qalxması ilə nə müşayiət olunur?

- heç bir dəyişiklik baş vermir
 ikinci əmtəəyə tələb azalır.
 ikinci əmtəəyə tələb artır.
 ikinci əmtəəyə təklif artır
 ikinci əmtəəyə təklif azalır.

132 əgər iki əmtəə bir-birini qarşılıqlı tamamlayırsa birinci əmtəənin qiymətinin artması bu nəticəyə səbəb olur:

- heç bir dəyişiklik doğurmur
 ikinci əmtəəyə tələbin həcmnin aşağı düşməsi
 ikinci əmtəəyə tələbin həcmnin artması
 ikinci əmtəəyə qiymətin azalması
 ikinci əmtəəyə qiymətin yüksəlməsi

133 Hər bir mövcud anda bazarda yaranan şərtlərin məcmusu-bu:

- bazar tarazlığı
 bazar mexanizmidir
 bazarın konyunkturudur
 dəyər qanunu
 son faydalılıq qanunu

134 Təklifi formalaşdıran amillərə aid deyildir:

- bütün sadalananlar aiddir
 istehsalın əmtəə məhsulu
 əmtəə ehtiyatları
 idxalın həcmi
 əhalinin yığımları

135 əmtəə bazarında yeni istehsalçıların meydana çıxması səbəb olur:

- əmtəə bazarında heç nə dəyişmir
 qiymətin artması və təklifin həcmnin çoxalmasına
 qiymətin və təklifin həcmnin azalmasına
 qiymətin artması və təklifin həcmnin azalmasına
 qiymətin azalması və təklifin artmasına

136 Sadalananlardan nə əmtəə təklifinin həcmnin dəyişməsinə səbəb olmur?

- əmtəə qiymətinin dəyişməsi
 əmtəənin istehsal edildiyi xammalın qiymətlərinin artması
 istehsala vergilərin dəyişməsi

- alıcıların gəlirlərinin dəyişməsi
- əmtəə istehsalçılarının sayının azalması

137 Sadalananlardan nə əmtəə təklifinin həcmində dəyişməsinə səbəb olur:

- bütün sadalananlar təklifin həcmində dəyişməsinə səbəb ola bilər
- bu əmtəənin istehsalı zamanı istifadə edilən resurslara qiymətlərin azalması
- istehsal vergilərin artması
- bu əmtəənin istehsalının daha səmərəli texnologiyasının tətbiqi
- sadalananlardan heç nə təklifin həcmində dəyişməsinə səbəb olmur

138 İlk dəfə kim tələbin azalması qanununu formulə etmişdir?

- H.Hossen
- A.Smit
- İ.Bentam
- A.Kurno
- A.Marşall

139 əgər istehlakçıların gəlirləri yüksəlmişdirsə, hansısa əmtəənin istehsalı zamanı istifadə olunan resursların qiymətləri ilə azalmışdırsa, onda bu əmtəəyə tələb və təklif ayrılarkən nə baş verər?

- ayrılarkən vəziyyəti dəyişməz
- tələb ayrısı sola, təklif ayrısı isə sağa hərəkət edər
- tələb ayrısı sağa, təklif ayrısı isə sola hərəkət edir
- hər iki ayrı sağa hərəkət edər
- hər iki ayrı sola hərəkət edər

140 əgər əmtəəyə təklif və tələb artarsa, onda:

- heç nə dəyişməz
- tarazlı qiymət artar
- əmtəənin tarazlı həcmi artar
- əmtəənin tarazlı həcmi azalar
- tarazlı qiymət azalar

141 əgər əmtəənin qiyməti tələb və təklif ayrılarının kəsişmə nöqtəsindən yüksəkdirsə, on da

- heç nə baş verməz
- əmtəə artıqlığı əmələ gələr
- əmtəə defisiti meydana çıxar
- təklifin həcmi azalar
- tələbin həcmi artar

142 əmtəəyə tələbin həcmində azalmasına nəyi səbəb ola bilər?

- bu əmtəənin istehlakçılarda böyük ehtiyatlarının olması
- bu əmtəənin təklifinin azalması
- bu əmtəəyə qiymətlərin qalxmasının gözlənilməsi
- əmtəə- əvəzedicilərinə qiymətlərin azalması
- istehlakçıların gəlirlərinin artması

143 əmtəənin tələbinə təsir göstərməyən amilləri göstərin.

- verilmiş əmtəənin əmtəə istehlakçılarının sayı
- əmtəənin qiyməti

- ehtiyatların qiyməti
- istehlakçıların gəlirlərinin kəmiyyəti
- əvəzləyici əmtəələrin qiyməti

144 Tələb əyrisinin sola yerdəyişməsinə nə səbəb ola bilər?

- istehlakçıların gəlirlərinin azalması
- əmtələrin qiymətlərinin artımı
- əmtələrin qiymətlərinin artımı aşağı salınması
- texnologiyaların düşməsi
- istehlakçıların gəlirlərinin artması

145 Tələb əyrisi aşağıdakını əks etdirən xətti təcəssüm etdirir:

- tələbin kəmiyyətinin müxtəlif amillərdən asılılığı
- tələb və təklifin qarşılıqlı əlaqəsi
- alıcıların gəlirlərinin dəyişməsindən asılı olaraq tələbin dəyişməsi
- əmtəənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olan tələbin həcmnin dəyişməsi
- alıcıların bu əmtəəni əldə etmək arzusu

146 Təklif qanunu əks etdirir:

- tələb və təklif arasındakı əlaqəni
- satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı əks əlaqəni
- elastik və qeyri-elastik əmtəələr arasındakı əlaqəni
- satılan məhsulun miqdarı ilə qiyməti arasındakı birbaşa əlaqəni
- hər bir əmtəənin elastiklik dərəcəsini

147 Tələb qanununa müvafiq olaraq, əmtəənin qiyməti artarsa:

- istehsalçıların arasında rəqabət güclənir
- tələb də artır
- tələb azalır
- tələbin kəmiyyəti artır
- tələbin kəmiyyəti azalır

148 Texnologiyanın təkmilləşdirilməsi hansı yerdəyişməyə səbəb olur?

- heç bir dəyişiklərə səbəb olmur
- tələb əyrisinin yuxarı və sağa
- tələb əyrisinin aşağı və sağa
- təklif əyrisinin aşağı və sağa
- təklif əyrisinin yuxarı və sola

149 Aşağıdakı terminlərdən hansı insanların məhsulu almaq imkanları və istəklərini əks etdirir:

- faydalılıq
- tələbat
- tələb
- zərurət
- istək

150 Başqa şərtlər dəyişməməklə qiymətlər yüksəlsə təklif qanununa görə:

- qiymətlərin dəyişməsi təklif qanununda nəzərə alınmır
- tələbdə artım baş verir.

- tələbdə azalma baş verir.
- təklifin həcmi artır.
- təklifin həcmi azalar.

151 Bazar mexanizmi elementinə aid deyil:

- qiymət
- istehlak
- təklif
- tələb
- rəqabət

152 Bazar tələbinə təsir etməyən amil:

- əhali strukturunun dəyişməsi
- istehlakçıların gəlirləri
- qarşılıqlı əvəz olunan əmtəələrin qiyməti
- resursların qiyməti
- alıcıların sayı

153 əmtəə və xidmətlər bazarında müvazinət yaratmaq üçün:

- bu əmtəə həmişə dəbdə olmalıdır
- tələb təklifə bərabər olmalıdır.
- qiymət istehsal xərclərilə mənfəətin cəminə bərabər olmalıdır.
- texnologiyanın səviyyəsi tədricən dəyişməlidir.
- tələbin həcmi təklifin həcminə bərabər olmalıdır.

154 Tələb əyrisinin yerdəyişməsinə təsir etməyən amil:

- əvəzedici malların qiyməti
- istehlakçıların istək və arzuları
- gəlirlərin kəmiyyəti və bölgüsü
- əmtəələrin qiyməti
- əhalinin yaş səviyyəsinin sayları

155 Bazar:

- sadalanan hamısı
- alqı-satqı əməliyyatlarının məcmusu
- tələb və təklifin arasında qarşılıqlı münasibətlər
- satıcılar və alıcılar arasında qarşılıqlı münasibətlər
- iqtisadi subyektlər arasında ictimai əlaqələr sistemi

156 Aşağıda sadalanan təsdiqlərdən hansı əmtəə istehsalının mahiyyətini təhrif edir?

- əmtəə istehsalı – bazar iqtisadiyyatının əsasıdır
- əmtəə istehsalı ancaq əmək bölgüsü olduğu üçün mövcuddur.
- əmtəə istehsalı istehsalçının özünün tələbatlarını ödəmək üçün məhsul istehsalını nəzərdə tutur.
- əmtəə istehsalı mübadilsiz mümkün deyil.
- əmtəə istehsalı istehlakçıların tələbi olduğu məhsulların istehsalını nəzərdə tutur.

157 Aşağıdakı baxışlardan hansı natural təsərrüfatı düzgün səciyyələndirməyib:

- ictimai əmək bölgüsü natural təsərrüfat şəraitində zəif inkişaf edir
- natural təsərrüfat şəraitində insanın yaşaması üçün lazım olanların hamısını özü istehsal edir

- natural təsərrüfat şəraitində istehsal olunan məhsul mübadilə olunmur
- natural təsərrüfat şəraitində istehsalçıların bir-birindən sıx asılılığı yaranır
- istehsal qapalı xarakter daşıyır

158 əmtəə istehsalının zəruri şərtləri hesab edilir:

- sadalanan heç biri
- ictimai əmək bölgüsü
- istehsalçıların iqtisadi cəhətdən təcrid olunması
- istehsalçıların müstəqilliyi, sahibkarların azadlığı
- sadalanan hamısı

159 İctimai təsərrüfatın əsas formaları hansılardır?

- əmtəə (bazar), planlı-inzibati təsərrüfat
- natural, əmtəə
- natural, kapitalist təsərrüfatı
- natural, planlı- inzibati təsərrüfat
- əmtəə (bazar), planlı-inzibati təsərrüfatı, kapitalist təsərrüfatı

160 Təsərrüfat tiplərinin ilkin forması hansıdır?

- sadalananlar heç biri
- natural təsərrüfat
- əmtəə təsərrüfatı
- kapitalist təsərrüfatı
- planlı təsərrüfat

161 Sadə əmtəə istehsalı zamanı əmtəə nədir?

- bütün sadalananlar
- istehsal məhsulları
- iş qüvəsi
- istehsal vastələri
- torpaq

162 Bazarın belə tipi yoxdur:

- deformasiya olunmuş
- inkişaf etməmiş
- inkişaf etmiş
- azad
- tənzimlənən

163 İnkişaf etmiş əmtəə istehsalının sadə əmtəə istehsalından fərqi ondan ibarətdir ki;

- əmək məhsulları əmtəədir
- yalnız əmək məhsulları deyil, həmçinin istehsal amilləri də əmtəədir
- istehsal öz tələbatlarının ödənilməsi məqsədilə həyata keçirilir
- nemət və xidmətlərin istehsalı satış məqsədilə həyata keçirilir
- ixtisaslaşma olmur

164 Bazarın meydana gəlməsinin şərtlərinə aid deyildir:

- istehsalçıların mülkiyyətinin olması
- əmək bölgüsü

- ixtisaslaşma
- istehsalçıların iqtisadi əlahiddəliyi
- natural təsərrüfata üstünolma

165 Tədavül sferasında fəaliyyət göstərən kapital necə adlanır?

- borc kapitalı
- əsas kapital
- dövriyyə kapitalı
- ticarət kapitalı
- sənaye kapitalı

166 Mülkiyyət hüquqları nəzəriyyəsinə mülkiyyət münasibətləri şərtlənmişdir:

- bütün sadalananlarla
- təsərrüfatçılığın üstün üsulu ilə
- istehsalın inkişaf səviyyəsilə
- resursların nadirliyi ilə
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsilə

167 Mülkiyyət hüquqlarının spesifikasişdirilməsi nəyi bildirir?

- sadalananlardan heç biri
- bu hüquqların digər şəxsə verilməsi
- bu hüquqların dəqiq müəyyənləşdirilməsi
- bu hüquqların ləğv edilməsini
- mülkiyyətin formalarının dəyişdirilməsini

168 xüsusi mülkiyyətə aid deyildir?

- bütün sadalananlar aiddir
- ev təsərrüfatlarının əmlakı
- şəxsi yığımlar
- leqal xüsusi müəssisələr
- qeyri-leqal xüsusi müəssisələr

169 Səhmdar mülkiyyətinin kontinental modelində sabit səhmdarların əlində cəmlənmişdir:

- bu model üçün sabit səhmdarların olması səciyyəvi deyildir
- səhmlərin 70-80%-i
- səhmlərin 50%-ə yaxını
- səhmlərin 20-30%-i
- səhmlərin 5-10%-i

170 Kollektiv mülkiyyətin hansı forması xüsusi mülkiyyətin cəhətlərə malikdir?

- bu mülkiyyət formalarının heç biri ümumi cəhətə malik deyil
- kooperativ mülkiyyət
- tam yoldaşlıq mülkiyyəti
- məhdud məsuliyyətli yoldaşlıq mülkiyyəti
- səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti

171 Özəlləşdirmənin zəruri şərti bu deyildir.

- bütün sadalananlar özəlləşdirmənin zəruri şərtidir
- özəlləşdirmənin hüquqi bazasının olması

- fond bazarının yaradılması
- iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstünlüyü
- özəlləşdiriləcək obyektlərə tələbin qabaqcadan qiymətləndirilməsi

172 xüsusi mülkiyyətin əsas mövcudluq şərtlərinə aid deyildir:

- bütün sadalananlar aiddir
- müəssisələrin yaradılması və istənilən sahibkarlıq fəaliyyətinə başlanmasının tam sərbəstliyi
- xüsusi mülkiyyətin zəmanətli mühafizəsi
- xüsusi kapital qoyuluşlarının stimullaşdırılması
- istehsal ixtisaslaşmasının inkişafı

173 İstehsal imkanları əyrisinin iki məhsulun müxtəlif kombinasiyalarını göstərən hala uyğundur:

- istifadə olunan resursların azalması
- əmək resurslarının tam istifadə olunması
- dəyişməz texnologiya və mövcud ehtiyatların tam istifadə edilməsi
- tətbiq olunan ehtiyatların kəmiyyətinin artması
- maddi ehtiyatların tam istifadə olunması

174 Universitetdə tələbənin təhsil almasının alternativ qiymətliliyi əks olunur:

- təhsilini bitirəndən sonra alınan gəlirlər
- təqaüdün miqdarı
- təhsili atıb işləyərkən əldə edəcək maksimum əməkhaqqı
- orta statistik mütəxəssisin təhsilinə dövlətin xərcləri
- tələbənin saxlanmasına valideynlərin çəkdiyi xərclər

175 Hansı xərclər qeyri-aşkar (alternativ) adlanır?

- sadalanan xərclərdən heç biri
- hazır məhsulun reallaşdırılması ilə əlaqədar xərclər
- rəqabət mübarizəsi və reklamla əlaqədar xərclər
- istehsalın genişləndirilməsilə əlaqədar xərclər
- resursların məhdudluğu şəraitində seçimin zəruriliyilə əlaqədar xərclər

176 İstehsal imkanları əyrisində məhsullardan birinin istehsalının artmasına uyğun olaraq:

- gəlirlər artır
- o biri məhsulun istehsalı aşağı düşür
- o biri məhsulun istehsalı artır
- o biri məhsulun istehsalının həcmi sabit qalır
- o biri məhsulun istehsalı dayandırılır

177 İstənilən istehsal üsulunun əsasını nə təşkil edir?

- məhsuldar qüvvələr və texnologiya
- əmək vasitələri və əmək cisimləri
- əmək vasitələri və iş qüvvəsi
- iş qüvvəsi və istehsal münasibətləri
- məhsuldar qüvvələr və istehsal münasibətləri

178 Keçid iqtisadiyyatının əsas cəhətlərinə aid deyildir:

- rəqabət mühitinin yaradılması və saxlanması
- dövlət tənzimlənməsinin güclənməsi

- qiymətlərin liberallaşdırılması
- sahibkarlıq fəaliyyəti üçün şəraitin yaradılması
- mülkiyyət formalarının dəyişməsi

179 Hər bir iqtisadi sistem ehtiyatların məhdudluğu faktı ilə üzləşir, nə deməkdir:

- heç bir iqtisadi sistem resursların səmərəli istifadə olunmasını təmin edə bilməz
- elə ola bilər ki, bəzi məhsulları yalnız həddən artıq yüksək qiymətlə almaq olur.
- məhdudluqla kasıb dövlətlər qarşılaşır, varlı dövlətlərdə isə bu problem həll olunmuşdur.
- bütün insan tələbatlarını ödəmək üçün istehsal ehtiyatları heç vaxt kifayət qədər olmur.
- hər bir iqtisadiyyatda enmə dövrləri olur ki, bu zaman ehtiyatların məhdudluğu mövcud olur.

180 Nə ilə əlaqədar olan xərclər transaksion xərclərə aid edilmir?

- bütün göstərilənlər transaksion xərclərə aiddir
- qiymətlər haqqında informasiya axtarışı ilə
- avadanlığın işlək vəziyyətdə saxlanması ilə
- tərəfmüqabillərlə müqavilə bağlanması ilə
- müqavilələrinin yerinə yetirilməsinə nəzarəti ilə

181 Səhmdar mülkiyyətin ingilissaksan modelində daimi səhmdarların əllərində toplanmalıdır.

- Səhmdarın 100%-i
- Səhmdarın 70-80%
- Səhmdarın 50%-ə qədəri
- Səhmdarın 5-10%-i
- Səhmdarın 20-30%-i

182 Hansı halda həm tələbin həjminin, həm də təklifin həjminin azalması zamanı əmtəənin qiyməti artar?

- belə ola bilməz
- əgər tələbin həjmi təklifin həjminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- əgər təklifin həjmi tələbin həjminə nisbətən daha çox azalmışdırsa
- əgər bu əmtəə üçün əmtəə- əvəzedijiləri varsa
- əgər alıcıların gəlirləri artmışdırsa

183 DVD disklərinə tələbin artmasını gözləmək olar, əgər:

- CD disklərinə qiymət azalarsa
- DVD pleyerlərin qiyməti aşağı düşsə
- DVD pleyerlərin qiyməti yüksəlsə
- alıcıların gəlirləri azalarsa
- CD pleyerlərin qiyməti aşağı enərsə

184 əgər benzinin qiymətinin artması baş verərsə, onda:

- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisi sağa doğru hərəkət edəcək
- avtomobilin qiyməti artacaq
- benzinə tələb artacaq
- nəqliyyat xidmətlərinə tələb azalacaq
- nəqliyyat xidmətlərinin təklif əyrisi sola doğru hərəkət edəcək

185 Sadalananlardan hansı bazar tarazlığı vəziyyətinin səciyyəsinə aid deyildir?

- tarazlıq şəraitində qiymət üzrə əmtəəyə tələb elastikliyi 1-ə bərabərdir

- əmtəyə tələb və təklif üst- üstə düşür
- tarazlıq resursların bölgüsü səmərəliliyini əks etdirir
- əmtəə tarazlıq qiymətilə satılır
- tarazlıq istənilən rəqabət bazarında yarana bilər

186 əgər istehsalın artması böyük vaxt və resurs məsrəfləri tələb etmərsə, onda:

- təklif qanunu fəaliyyət göstərir
- təklif əyrisi daha az maillə şəkllə malik olur
- təklif əyrisi daha dikdir
- əmtəyə tələb yüksək olacaq
- əmtənin qiyməti sabit olacaq

187 İqtisadi nəzəriyyədə hansı müddəə tələb və təklif qaydalarından biri deyildir?

- təklif ixtisarı tarazlı qiymətin artmasına və tarazlı əmtəə miqdarının azalmasına səbəb olur
- tələbin artması həm tarazlı qiymətin, həm də tarazlı əmtəə miqdarının artmasına səbəb olur
- tələbin azalması tarazlı qiymətin aşağı düşməsinə və tarazlı əmtəə miqdarının artmasına gətirib çıxarır
- tələbin azalması tarazlı qiymətin və tarazlı əmtəə miqdarının aşağı enməsinə gətirib çıxarır
- əmtənin təklifinin artması tarazlı qiymətin azalması və tarazlı əmtəə miqdarının artması ilə nəticələnir

188 əgər N şəhəri sakinlərinin əksəriyyəti ətin sağlamlığa ziyan olduğu qərarına gələrlərsə, başqa şərtlər dəyişməzsə, şəhərdə:

- heç bir dəyişiklik baş verməyəcək
- balığa və ət yeməkləri üçün ədviyyatlara tələb artar.
- balığa və ət yeməkləri üçün ədviyyatlara tələb azalar.
- balığa tələb artar və ət yeməkləri üçün ədviyyatlara tələb azalar.
- balığa tələb azalar və ət yeməkləri üçün ədviyyatlara tələb artar.

189 Dövlət tənzimlənməsinin belə forması mövcud olmur:

- kredit-pul
- xarici iqtisadi
- firmadaxili
- inzibati
- büdcə-vergi

190 Gəlirin əldə edilməsi məqsədilə təsərrüfat fəaliyyəti – bu:

- menecment
- biznes
- kommersiya
- sahibkarlıq
- marketinq

191 Firmaların alıcılıq tələbinin qabaqcadan öyrənilməsi və formalaşması üzərində qurulmuş fəaliyyətinin təşkili sistemi –bu:

- menecmentdir
- biznesdir
- kommersiyadır
- sahibkarlıqdır
- marketinqdir

192 Təsərrüfat fəaliyyətinin peşəkarlar qrupu tərəfindən idarə olunmasının prinsipləri, metodları və formalarının məcmusu-bu:

- menecment
- biznes
- kommertiya
- sahibkarlıq
- marketinq

193 Bazar iqtisadiyyatının subyekti kimi dövlət hansı rolu oynayır?

- bütün sadalananlar
- istehlakçısıdır
- istehsalçısıdır
- resursların mülkiyyətçisidir
- iqtisadiyyatın tənzimlənməsini həyata keçirir

194 Bazar iqtisadiyyatının dövlət tənzimlənməsi məqsədlərinə aid deyildir:

- ekoloji problemlərin həlli
- işsizliyin azaldılması
- rəqabət mühitinin təmin olunması
- iqtisadi artımın təmin olunması
- əmtəələrə qiymətlərin təyin edilməsi

195 Doğru olmayanını göstərin:

- xidmətin istehlak dəyəri-əməyin faydalı effektidir.
- xidmətlərin istehlak dəyərinin maddi forması mövcud deyil.
- xidmət yalnız onun istehsalı zamanı istehlak oluna bilər
- xidmətləri yığmaq olar
- xidmətlər əmtəə kimi çıxış edə bilər

196 Doğru olmayanını tapın:

- əmtəə mübadilə üçün istehsal olunmuş əmək məhsuludur
- istehsal dəyəri kimi reallaşana qədər əmtəə mübadilə dəyəri kimi reallaşmalıdır
- istehlakçını daha çox istehlak dəyəri, istehsalçını isə mübadilə dəyəri maraqlandırır
- müxtəlif əmtəələr mübadilə dəyəri kimi müqaisə oluna bilər, istehlak dəyəri kimi isə müqaisə olunmazdır
- mübadilə dəyəri konkret əməklə, istehlak dəyəri isə abstrakt əməklə yaradılır

197 Bazar iqtisadiyyatının əsası:

- bütün sadalananlardır
- əmtəə istehsalıdır
- natural istehsalıdır
- rəqabətdir
- tələb və təklifdir

198 Müasir bazar təsərrüfatının modellərinə aiddir:

- sadalananlardan heç biri
- korporativ iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadiyyat
- sosial bazar təsərrüfatı

- bütün sadalananlar

199 əmtəə istehsalının inkişafının yüksək mərhələsi:

- natural təsərrüfat
 inzibati-amirlik iqtisadiyyatıdır
 bazar iqtisadiyyatıdır
 inkişaf etmiş əmtəə istehsalıdır
 deformasiya

200 Hansı anlayış bazarının müasir anlamına daha çox uyğundur:

- əmtəə və xidmətlər alqı-satqısının bütün sövdələşmələrinin məcmusu
 ticarət yeri
 əmtəə mübadiləsinin forması
 iqtisadiyyatın təşkilinin və fəaliyyətinin ictimai forması
 alıcılar və satıcıların məcmusu

201 Bazarın tənzimləyici funksiyasından ibarətdir:

- bazar iştirakçlarına zəruri informasiyanı verməkdən
 İstehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
 həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
 istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən
 əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

202 Bazarın inteqrasiyaedici funksiyasından ibarətdir:

- bazar iştirakçılarında zəruri informasiyanı verməkdən
 istehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
 həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
 istehsalçıları məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən
 əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

203 Bazarın stimullaşdırıcı funksiyası ibarətdir:

- bazar iştirakçılarında zəruri informasiyanı verməkdən
 istehsal sahəsilə istehlak sahəsinin birləşdirilməsindən
 həcmi və strukturu üzrə istehsal və istehlakın uzlaşdırılmasından
 istehsalçıların məsrəfləri azaltmağa, yeni məhsul yaratmağa həvəsləndirməkdən
 əmtəə mübadiləsi üçün dəyər ekvivalentlərinin yaradılmasından

204 Sadə əmtəə təsərrüfatı üçün səciyyəvi olmayanı göstərin.

- insanlar arasında iqtisadi əlaqələrin bazar vasitəsi ilə olması
 ictimai əmək bölgüsü
 istehsal vasitələri üzərində xüsusi mülkiyyət
 maddəli əməyin üstünlüyü
 əmək məhsullarının alqı-satqısı yolu ilə tələbatların ödənilməsi

205 Müxtəlif məhsulların hazırlanmasının istehsalçıların əmək bölgüsünə yönəlməsinə əsaslanması necə adlanır.

- iqtisadi mənafeələr
 istehsalçıların təcrid olunması
 istehsalçıların müstəqilliyi

- istehsalçıların ixtisalaşması
- ilkin kapital yığıcı

206 Təsərrüfat münasibətlərinin iki tipini fərqləndirirlər.

- doğru cavab yoxdur
- sadə və geniş
- natural-əşya və əmtəə
- maddi və qeri-maddi
- istehsal və qeyri-istehsal

207 Bazarın vasitəçi funksiyası ibarətdir.

- bazar iştirakçılarına zəruri informasiyaların çatdırılması
- əməyin nəticələrini mübadilə etmək məqsədi ilə istehsalçılar və istehlakçıların görüşməsinə təmin etmək
- həcmi və quruluşuna görə istehsal və istehlakın uyğunlaşdırılması
- xərclərin azaldılması, yeni məhsulların yaradılmasına istehsalçıların həvəsləndirilməsi
- əmtələrin mübadiləsi üçün ekvivalent dəyərlilərin müəyyənləşdirilməsi

208 Tacir kapitalının əmələ gəlməsi əlaqədardır.

- ilkin kapital yatırımı
- birinci ictimai əmək bölgüsü
- ikinci ictimai əmək bölgüsü
- üçüncü ictimai əmək bölgüsü
- dördüncü ictimai əmək bölgüsü

209 Sadalanan sahələrdən hansında dövlət mülkiyyətinin daha böyük payının olması məqsədyönlüdür:

- mənzil tikintisi
- turizm sahəsi
- ayaqqabı istehsalı
- avtomobil istehsalı
- elektrik enerjisi istehsalı

210 Kollektiv mülkiyyətin bir növü deyildir:

- qapalı səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
- açıq səhmdar cəmiyyətinin mülkiyyəti
- xüsusi firmaların mülkiyyəti
- kooperativlərin mülkiyyəti
- tam ortaqlıq mülkiyyəti

211 Məhsulun istehsalı ilə deyil, onu müşayiət edən məsrəflərlə əlaqədar xərclər adlanır:

- son hədd
- transaksion
- hesabi
- buraxılmış imkanların xərcləri
- iqtisadi

212 Özəlləşdirmə metodlarına aid deyildir:

- səhmlərin səhmdarlaşdırılması və satışı
- dövlət mülkiyyətinin əvəzsiz verilməsi

- hərraclardan müəssisələrin satışı
- çek özəlləşdirməsi
- xüsusi sahibkarların kooperativlərdə birləşməsi

213 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 1998- ci il
- 1993-cü il
- 2001-ci il
- 1995-ci il
- 2003-cü il

214 İri müəssisələrin özəlləşdirilməsi üçün zəruri şərt nədir:

- iri müəssisələri özəlləşdirmək lazım deyil
- onların əvvəlcədən səhmdar cəmiyyətdə çevrilməsi
- onların ixtisaslaşdığı fəaliyyət növünün müəyyənləşdirilməsi
- onların xüsusi mülkiyyətə keçirilməsi
- onların kiçik müəssisələrə bölünməsi

215 İqtisadi resurslar və insanın iqtisadi fəaliyyətinin nəticələri:

- sadalananlardan heç biri deyildir
- mülkiyyətin subyektləridir
- mülkiyyətin obyektləridir
- mülkiyyətin hüquqlarıdır
- mülkiyyətin funksiyalarıdır

216 K.Marksın fikrincə, ictimai istehsalın xarakteri müəyyən edilir:

- mülkiyyətdən asılı deyildir
- istehsal vasitələri üzərində mülkiyyətin münasibətlərilə
- istehlak şeyləri üzərində mülkiyyət münasibətlərilə
- mülkiyyət anlayışının hüquqi məzmunu ilə
- mülkiyyət anlayışının iqtisadi məzmunu ilə

217 Hansı sahədə dövlət mülkiyyətinin üstünlüyü məqsədyönlü deyildir:

- bank sahəsi
- ekoloji təhlükəsizlik
- tarixi abidələrin mühafizəsi
- təhsil
- fundamental elm

218 İcarədarın hüquqlarına aid deyil:

- sadalananların heç biri
- icarəyə götürülmüş əmlaka sahibolma;
- icarəyə götürülmüş əmlakdan istifadə etmə;
- icarəyə götürülmüş əmlakın özgələşdirilməsi;
- sadalanan hamısı

219 Hansı sahədə mülkiyyətin kooperativ forması daha geniş yayılmışdır?

- ictimai iaşə
- pərakəndə ticarət

- kənd təsərrüfatı
- avtomobil istehsalı
- kömür hasilatı sənayesi

220 Məhsuldar qüvvələr və texnoloji münasibətlər sistemi nədir?

- təsərrüfat fəaliyyəti
- iqtisadi sistem
- texnoloji istehsal üsulu
- içtimai istehsal üsulu
- təkrar istehsal prosesi

221 Maddi nemətlərin və xidmətlərin istehsalı, bölgüsü, mübadiləsi və istehsalkı ilə əlaqədar insanların münasibətləri nədir?

- məhsuldar qüvvələr
- texnoloji münasibətlər
- sosial münasibətlər
- istehsal münasibətlər
- istehsal imkanları

222 Elmi abstraksiya metodu ibarətdir:

- iqtisadi eksperimentlərin aparılmasından
- iqtisadi hadisələrin ayrı-ayrı tərkib hissələrinin öyrənilməsindən
- iqtisadi hadisənin bütün mənzərəsini bərpa etməkdən
- riyazi modellərin qurulmasından
- iqtisadi hadisələri ikinci dərəcəli cəhətlərdən ayırmaqdan

223 İqtisad elminin tarixi və məntiqi metodları üçün ümumi hal hansıdır?

- bu metodlar arasında ümumi heç nə yoxdur
- iqtisadiyyat və cəmiyyətin inkişafı sadədən mürəkkəbə doğru gedir
- yalnız sabit təkrar olunan hadisələri öyrənmək zəruridir
- iqtisadi həyatın bütün hadisələrini öyrənmək zəruridir
- tədqiqatın statistik üsullarını istifadə etmək zəruridir

224 İqtisadi hadisə və ya prosesin onun öyrənilməsi məqsədilə süni surətdə canlandırılması – bu:

- deduksiya metodudur
- iqtisadi modeldir
- iqtisadi eksperimentdir
- statistik tədqiqat metodudur
- induksiya metodudur

225 Ayrı-ayrı amillərin öyrənilməsindən ümumi müddəalar və nəticələrə keçid – bu:

- məntiqi metoddur
- iqtisadi eksperimentdir
- elmi abstraksiyadır
- induksiya metodudur
- deduksiya metodudur

226 Cəmiyyətin iqtisadi həyatının ən ümumi və mühüm cəhətlərini əks etdirən məntiqi anlayışlar – bu:

- iqtisadi modellər
- ümumi iqtisadi qanunlardır
- xüsusi iqtisadi qanunlardır
- spesifik iqtisadi qanunlardır
- iqtisadi kateqoriyalardır

227 Mikroiqtisadiyyat nöqteyi-nəzərindən iqtisadiyyatın başlıca problemindən ibarətdir:

- bütün sadalananlar düzdür
- vətəndaşlara layiqli həyat səviyyəsi təmin etməkdən
- inflyasiya və işsizliyin aradan qaldırılmasından
- resursların səmərəli bölgüsünü təmin etməkdən
- qabaqcıl texnologiyaların tətbiqini təmin etməkdən

228 Tələbin qiymət üzrə elastik əmsalının kəmiyyəti 2-ə bərabərdir. Bu o deməkdir ki:

- tələbin həcmi, hətta dəyişməz qiymət zamanı dəyişəcək
- əgər əmtəənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5% azalar
- əgər əmtəənin qiyməti 1% azalarsa, onda ona tələbin həcmi 2% artar
- əgər əmtəənin qiyməti 1% yüksəlsə, onda ona tələbin həcmi 0,5 % artar
- əgər əmtəənin qiyməti 1 % enərsə, onda ona tələbin həcmi 2% azalar

229 Tələbin qiymət elastikliyi yüksək olacaq:

- əmtəənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər azdırsa
- zinət şeylərinə nisbətən ən zəruri əmtəələrə
- əmtəənin alternativ istehsal xərcləri nə qədər çoxdursa
- o hallarda ki, bu zaman istehlakçılar əmtəəni özü üçün daha az fayda ilə istifadə edirlər
- ən zəruri əmtəələrə nisbətən zinət şeylərinə

230 Aşağıdakı müddəalardan hansı əmtəəyə tələb elastikliyinə səciyyəsinə aid deyildir?

- əmtəəyə tələbin həcmnin faiz dəyişməsi əmtəənin qiymət dəyişməsinə nisbətən çoxdursa
- alıcılar əmtəə qiymətinin dəyişməsinə sürətlə reaksiya verirlər
- qiymət elastikliyi əmsal 1-dən kiçikdir
- əgər əmtəənin qiyməti artırsa, satışda əldə olunan pul gəliri satıcıda ixtisar olunursa
- əgər əmtəənin qiyməti azalırsa, satıcıda satışdan əldə olunan pul gəliri azalırsa

231 əmtəə istehsalçısı onun qiymətini 5% endirdi, nəticədə satışın həcmi 3% qalxdı. Bu əmtəəyə tələb:

- mütləq qeyri-elastikdir
- elastikdir
- qeyri-elastikdir
- vahid elastikli tələbdir
- mütləq elastikdir

232 Təklifin elastikliyinə nə dəyişdirə bilər:

- göstərilənlər təklifin elastikliyinə təsir göstərmir
- texniki tərəqqi
- dəb
- istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsi
- əmtəəyə olan tələb

233 Qiymət 10% qalxdıqda əmtəyə 8% azalarsa bu əmtəə;

- mütləq qeyri-elastikdir
- qeyri-elastikdir
- elastiklidir
- vahid elastikliyə
- mütləq elastikdir

234 Bazarın hansı iki tipi əmtəə və resursların dövrünü modelinə daxil edilmişdir?

- informasiya bazarı və istehlak bazarı
- iş qüvvəsi bazarı və pul bazarı
- valyuta bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı
- pul bazarı və resurslar bazarı
- resurslar bazarı, əmtəə və xidmətlər bazarı

235 Bu bazar iqtisadiyyatının subyekti deyildir:

- bütün sadalananlar subyektdir
- dövlət
- ev təsərrüfatları
- firmalar
- bütün sadalananlar subyekti deyil

236 Müstəqil qərarlar qəbul edən, öz tələbatlarını maksimum ödəməyə cəhd edən iqtisadi subyekt hansısa istehsal amilinin mülkiyyətçidir, insan kapitalının təkrar istehsalını təmin edir-bu:

- sadalananlardan heç biri
- ev təsərrüfatı
- firma
- dövlət
- bank

237 əmtəə və xidmətləri istehsalı və reallaşdırılması yolu ilə istehsal amillərinin istifadəsi vasitəsilə öz mənafeələrini reallaşdıran təsərrüfat həlqəsi-bu:

- sadalananlardan heç biri
- ev təsərrüfatı
- firma
- dövlət
- bank

238 Dövlət müəssisələri, xüsusi müəssisələr, səhmdar cəmiyyəti, kooperativlər, yoldaşlıqlar - firmalarının bu növlərini biz aşağıdakı meyardan asılı olaraq ayıra bilərik:

- rəqabətin növündən
- kəmiyyətindən
- kapital qoyuluşu sahəsindən
- buraxılan məhsulun çeşidindən
- kapital üzərində mülkiyyətin formasından

239 Ev təsərrüfatları əmtəə və resursların dövrünü modelində hansı rolu oynayırlar?

- iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- istehsal amillərini verənlər , əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır

- əmtəə, xidmətləri verənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
- istehsal amillərinin istifadəsini təşkil edirlər
- əmtəə və xidmətləri istehsal edirlər

240 Firmalar əmtəə və resursların dövrəni modelində hansı rolu oynayırlar?

- iqtisadi proseslərin tənzimlənməsini həyata keçirirlər
- istehsal amillərini təchiz edənlər, əmtəə və xidmətlərin alıcılarıdır
- əmtəə, xidmətləri təchiz edənlər və istehsal amillərinin alıcılarıdır
- istehlak xərclərini həyata keçirirlər
- əmtəə və xidmətləri istehlak edənlər

241 İş qüvvəsi və istehsal vasitələri arasında qarşılıqlı təsir əks olunur:

- sadalananlardan heç biri
- istehsal münasibətləri ilə
- istehsal texnologiyası ilə
- istehsalın təşkili ilə
- idarəetmə metodları ilə

242 İstehsal amillərinin qarşılıqlı əvəz olunması qismən aradan qaldırmağa imkan verir:

- işsizliyi
- iqtisadi böhranları
- tələbatların qeyri- məhdudluğunu
- resursların məhdudluğunu
- istehsalın səmərəliliyini

243 İstehsal səmərəlidir-əgər

- yüksək mənfəət alınmışsa
- əmək resurslarından tam istifadə olunması təmin olunubsa
- bütün resurslardan tam istifadə edilibsə
- istehsal resurslarından tam istifadə olunubsa
- keyfiyyətli mallar buraxılıbsa

244 İqtisadi resursların hansı növləri üçün mütləq məhdudluq səciyyəvidir:

- resursların bütün sadalanan növləri üçün nisbi məhdudluq səciyyəvidir
- təbii
- maddi
- maliyyə
- informasiya

245 İstehsal imkanların əyrisi üzərində resursların tam istifadəsini göstərin.

- düz cavab yoxdur
- istehsal imkanlarının əyrisindən yuxarı olan nöqtə
- istehsal imkanlarının əyrisindən aşağı olan nöqtə
- İstehsal imkanlarının əyrisi üzərində olan nöqtə
- 0 –dan başqa nöqtələr

246 Məhdudluq budur:

- təkrar istehsalın xarakteristikası
- ancaq sənayeləşmə sisteminin səciyyəsi

- iqtisadi resursların xarakteristikası
- insan tələbatlarının tam ödənilməsinin qeyri-mümkünlüyünü əks etdirən konsepsiya
- inzibati-amirlik sisteminin səciyyəsi

247 İnsani tələbatların aşağıdakı təsnifatları kimə məxsusdur: - fizioloji - təhlükəsizlik - sosial əlaqələr - özünəhörmət - özünüreallaşdırma

- K.Marks
- A.Maslou
- A.Toffler
- K.Byuxer
- D.Helbreyt

248 əgər gəlir üzrə əmtəyə tələb elastikliyi əmsalının kəmiyyəti-0,7- yə bərabədirsə, onda bu əmtəə:

- tamamlayıcı əmtəədir
- ən zəruri əmtəədir
- zinət əşyasıdır
- aşağı keyfiyyətli əmtəədir
- əmtəə - əvəzedicisidir

249 əmtəə təklifinin azalması nəyi artırır?

- əmtəə – əvəzedicilərinə olan tələbi
- bu əmtəyə olan tələbi
- bu əmtəənin gəlir üzrə tələb elastikliyi
- bu əmtəənin qiymət üzrə təklif elastikliyi
- qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrə olan tələbi

250 Riyaziyyat üzrə dərslik və detektiv kitabı belə carpaz elastiklik əmsalına malikdir:

- 0-a yaxın olan
- 1-dən böyük
- mənfi işarəli
- sonsuzluğa cəhd edən
- 1-ə bərabər olan

251 Təklif elastikliyi birinci növbədə asılıdır:

- əgər əmtəyə tamamlayıcı əmtəələr varsa
- bu əmtəənin əvəzedicilərinin sayından
- bu əmtəənin alqısına yönəldilmiş istehlakçı xərclərinin payından
- bu əmtəənin ən zəruri əmtəə və ya zinət əşyası olmasından
- bu əmtəənin istehsalçıların qiymətin dəyişməsinə hansı sürətlə reaksiya verə bilməsindən

252 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı ən zəruri əmtəələrə aiddir?

- göstərilənlərdən heç biri
- 0-dan kiçik
- 0- dan böyük, 1-dən kiçik
- 1
- 1-dən böyük

253 Gəlir üzrə tələbin elastiklik əmsalının göstərilmiş kəmiyyətlərindən hansı zinət əşyalarına aiddir?

- göstərilənlərdən heç biri
- 0-dan kiçik
- 0- dan böyük, 1-dən kiçik
- 1
- 1-dən böyük

254 Firma iki əmtəə – A və B əmtəələrini istehsal edir. A əmtəəsi çoxlu əvəzədicilərə malikdir, B əmtəəsinin istehlakçı xərclərində əhəmiyyətli payı var. Bu əmtəələrə qiymətin 1% artması ona gətirib çıxarır ki;

- hər iki əmtəyə tələbin həcmi 1% azalır
- A əmtəəsinə tələbin həcmi 1 % -dən çox, B əmtəəsinə tələbin həcmi isə 1 % -dən az azalır.
- A əmtəəsinə tələbin həcmi 1% -dən az, B əmtəəsinə tələbin həcmi isə 1 % -dən çox azalır
- hər iki əmtəyə tələbin həcmi 1% dən çox azalır
- hər iki əmtəyə tələbin həcmi 1 %-dən az azalır

255 əmtəənin təklifi mütləq qeyri-elastikdir. əgər bu əmtəyə tələb artarsa, onda:

- tarazlı qiymət artar, tarazlı əmtəə miqdarı isə dəyişməz
- tarazlı qiymət azalar, tarazlı əmtəə miqdarı isə artar
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtəə miqdarı azalar
- həm tarazlı qiymət, həm tarazlı əmtəə miqdarı artar
- tarazlı qiymət artar, tarazlı əmtəə miqdarı azalar

256 əgər əmtəyə tələbin qiymət elastikliyi 1-ə bərabədirsə onda bu o deməkdir ki, firma öz əmtəəsinə qiyməti yüksəltdiyi halda əmtəənin satışından ümumi pul gəliri.

- digər amillərdən asılıdır
- artar
- azalar
- dəyişməz
- elastikdən asılı deyildir

257 Qiymət 10% azaldıqda əmtəyə tələb 10% azalarsa bu əmtəə:

- bu aşağı kefiyyətli əmtəədir
- əmtəyə tələb elastiklidir
- əmtəyə tələb qeyri-elastikdir
- əmtəyə tələb mütləq-elastikdir
- əmtəyə tələb mütləq qeyri elastikdir

258 Müasir bazar təsərrüfatının hansı modeli iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin əhəmiyyətli (30%-dək) payı ilə səciyyələnir?

- sadalananlardan heç biri
- korporativ iqtisadiyyat
- qarışıq iqtisadiyyat
- sosial bazar təsərrüfatı
- bütün sadalananlar

259 Müasir bazar təsərrüfatının hansı modeli üçün sahibkarlığın inkişafından ötrü dövlətin şərait yaratması səciyyəvidir?

- sadalananlardan heç biri
- korporativ iqtisadiyyat

- qarışıq iqtisadiyyat
- sosial bazar təsərrüfatı
- bütün sadalananlar

260 Elm bəşər tarixində belə əmək bölgüsünü ayırmır:

- xidmət sahəsinin istehsal sahəsindən ayrılması
- əkinçiliyin heyvandarlıqdan ayrılması
- sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması
- ticarət kapitalının sənaye kapitalından ayrılması
- yüngül sənayenin ağır sənayedən ayrılması

261 Bazar münasibətlərinin maddi əsası:

- adları çəkilənlərdən heç biri
- əmək bölgüsüdür
- maddi nemətlər və xidmətlərdir
- əmtələrin və pulun hərəkətidir
- tələb və təklifin dəyişiklikləridir

262 Deformasiya olunmuş bazarın səciyyəvi cəhətlərinə aid deyildir:

- azad rəqabətin olması
- çoxsaylı bazar subyektlərinin və müxtəlif mülkiyyət formalarının olmaması
- resurs və əmtənin bölgüsündə mərkəzləşdirmə
- tələb və təklifin balansızlığı
- kölgə iqtisadiyyatının böyük miqdarda payı

263 Bazarın deformasiyasını aradan götürmək üçün zəruridir:

- bütün sadalananlar
- təsərrüfat fəaliyyətinin sərbəstliyini təmin etmək
- mülkiyyət formalarının müxtəlifliyini yaratmaq
- sərbəst qiymət əmələgəlmə mexanizmini formalaşdırmaq
- inkişaf etmiş bazar infrastrukturunu yaratmaq

264 Sənətkarlığın formalaşması və sənətkarlıq sahələrinin meydana gəlməsi hansı ictimai əmək bölgüsünü yaradır?

- sadalanan heç biri
- birinci ictimai əmək bölgüsünü
- ikinci iri ictimai əmək bölgüsünü
- üçüncü iri ictimai əmək bölgüsünü
- dördüncü ictimai əmək bölgüsünü

265 Tarixən natural təsərrüfat forması nəyə əsaslanırdı.

- ixtisaslaşmaya
- torpaq mülkiyyətinə
- istehsalçıların təcrid olunmasına
- əmək bölgüsünə
- xidmətlər istehsalına

266 əmtəə istehsalının öz yüksək pilləsinə çatması nə ilə əlaqədardır.

- ilkin kapital yığılımı prosesi ilə

- birinci içtimai əmək bölgüsü ilə
- ikinci içtimai əmək bölgüsü ilə
- üçüncü içtimai əmək bölgüsü ilə
- dövlət mülkiyyətinin yaranması ilə

267 Pul vasitəsi ilə həyata keçirilən mübadilə nədir?

- əmtəə təsərrüfatı
- ticarət
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- əmtəə tədavülü
- içtimai təkrar istehsal

268 İçtimai istehsalda bazarın rolu ibarətdir:

- bütün göstərilənlərdən
- istehsala istehsalın hansı həcmdə və quruluşda olması haqqında işarə verilməsi
- tələb və təklif tarazlaşdırılması
- rəqabət qabiliyyətlərinə görə istehsalçıları differensiallaşdırmaq
- köhnəlmiş istehsalların bağlanmasına təsir etmək

269 Tələbin qiymət üzrə elastikliyi göstərir:

- təklifə təsir edən qeyri - qiymət amillərinin dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin dəyişməsi
- qiymətin 1% dəyişməsi zamanı təklifin həcmnin nisbi dəyişməsi
- qiymətin azalması zamanı təklifin həcmnin aşağı düşməsi
- qiymətin artması zamanı təklifin həcmnin artması
- təklifin həcmnin resursların qiymətindən asılılığı

270 Gəlir üzrə tələbin elastikliyi necə hesablanır?

- tələb həcmnin dəyişməsi faizindən gəlirin dəyişməsi faizi çıxılır
- gəlirin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə vurulur:
- tələbin həcmnin dəyişməsi faizi gəlirin dəyişməsi faizinə bölünür
- qiymətin dəyişməsi faizi tələb həcmnin dəyişməsi faizinə bölünür
- gəlirin dəyişməsi faizinə tələb həcmnin dəyişməsi faizi əlavə olunur.

271 Qiymət üzrə tələbin çarpaz elastikliyi nəyi göstərir?

- bir - birini qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrə tələbin həcmnin dəyişməsi
- tələbin əmtəə qiymətindən və istehlakçıların gəlirlərindən asılılığı
- istehlakçıların gəlirlərinin dəyişməsindən asılı olaraq qiymətlərin dəyişməsi
- digər əmtəənin qiymətinin dəyişməsindən asılı olaraq bir əmtəəyə tələbin həcmnin dəyişməsi
- bir - birini qarşılıqlı surrətdə tamamlayan əmtəələrin qiymətlərinin dəyişməsi

272 əgər bir əmtəənin qiymətinin azalması adətən digər əmtəəyə tələbin artmasına səbəb olursa, onda

- bu təsadüfi uyğunluqdur
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlanandır
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzolunandır
- bu o deməkdir ki, istehlakçıların zövqləri dəyişir
- bu o deməkdir ki, alıcıların gəlirləri artır

273 Tamamlayıcı nemətlərə aiddir:

- dəftər və pirojna

- gələm və flomaster
- avtomobil və benzin
- piva və kvas
- kabab və qoyun əti

274 Qarşılıqlı əvəzolunan nemətlərə aiddir:

- dəftərlər və piroqlar
- paltar və ayaqqabı
- rəng və fırça
- qələmlər və flomasterlər
- taxıl və çörək

275 Qiymət üzrə qeyri- elastik tələb o deməkdir ki,

- əmtənin qiyməti dəyişmir
- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmnin 1% -dən az olaraq dəyişməsinə səbəb olur
- qiymətin 1% dəyişməsi tələbin həcmnin 1% -dən daha çox dəyişməsinə səbəb olur.
- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmnin 1% dəyişməsinə səbəb olur
- qiymətin 1% dəyişməsi tələb həcmnin dəyişməsinə səbəb olur

276 əmtəyə tələbin qiymət elastikliyi bundan asılı deyildir:

- bütün sadalanan amillərdən asılı deyil
- əmtənin məxsus olduğu əmtəə qrupundan
- istehlakçının büdcəsində əmtənin xüsusi çəkisindən
- istehlakçıların gəlir kəmiyyətindən
- vaxt amilindən

277 əmtəyə tələb əyrisi üfüqi düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki:

- əmtəyə tələb elastikliyi mənfidir
- qiymət üzrə tələb elastikliyi 0 - a bərabərdir
- qiymət üzrə tələb elastikliyi 1- ə bərabərdir
- əmtəyə tələb mütləq elastikdir
- əmtəyə tələb mütləq qeyri - elastikdir

278 Təklif əyrisi şaquli düz xətt şəklinə malikdir. Bu o deməkdir ki:

- əmtənin təklif elastikliyi mənfidir
- təklifin qiymət üzrə elastikliyi 0 - a bərabərdir
- təklifin qiymət üzrə elastikliyi 1-ə bərabərdir
- əmtənin təklifi mütləq elastikdir
- əmtənin təklifi mütləq qeyri - elastikdir

279 əgər əmtənin qiymətinin 5% düşməsi əmtənin təklifinin 8% azalmasına səbəb olursa, onda bu əmtənin təklifi:

- vahid elastikliyə malikdir
- elastikdir
- qeyri - elastikdir
- mütləq elastikdir
- mütləq qeyri - elastikdir

280 əgər iki əmtəə üçün qiymət üzrə çarpar elastiklik -2 yə bərabədirsə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəyə tələb digər əmtəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- bir əmtəenin qiyməti ikinci əmtəenin qiymətindən 2 dəfə aşağıdır
- bir əmtəenin qiyməti digər əmtəenin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

281 əgər iki əmtəə üçün qiymət üzrə çarpaz elastikliyi 0-a bərabədirsə onda bu o deməkdir ki,

- hər iki əmtəyə tələb mütləq qeyri - elastikdir
- hər iki əmtəə aşağı keyfiyyətlidir
- bu qarşılıqlı əvəzəndən əmtəələrdir
- bu qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrdir
- əmtəələrə tələb bir – birindən asılı deyildir

282 əgər iki əmtəenin çarpaz elastiklik əmsalı 1,5 –ə bərabədirsə, onda bu o deməkdir ki,

- bir əmtəyə tələb digər əmtəyə olan tələbə nisbətən sürətlə artır
- bu əmtəələr qarşılıqlı tamamlayandırlar
- bu əmtəələr qarşılıqlı əvəzəndirlər
- əmtəenin qiyməti ikinci əmtəenin qiymətindən 1,5 dəfə aşağıdır
- bir əmtəenin qiyməti digər əmtəenin qiymətinə nisbətən sürətlə artır

283 Aşağıdakı müddələrdən hansı qiymət üzrə qeyri-elastik tələbə malik əmtəə səciyyəsinə aid deyildir?

- qiymət elastikliyi əmsalı 1- dən azdır
- alıcılar əmtəenin alqısına öz xərclərinin cüzi hissəsini sərf edirlər
- bu əmtəə ən zəruri əmtəədir
- bu əmtəenin çoxlu miqdarda əvəzediciləri vardır
- əmtəyə tələb həcmnin faiz dəyişməsi əmtəə qiymətinin dəyişməsinə nisbətən azdır

284 Xaricdən pul köçürməsi olarkən pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dünya pulu
- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dəyər ölçüsü

285 Dövlətin rəsmi ehtiyatları kimi pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dünya pulu
- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dəyər ölçüsü

286 Restoranın menyusunda qiymət göstərilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dünya rulu
- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dəyər ölçüsü

287 Supermarketdə əmtəələrin pulu ödənen zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dünya pulu
- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dəyər ölçüsü

288 Vergilər ödənilən zaman pul bu funksiyanı yerinə yetirir:

- dünya pulu
- tədiyyə vasitəsi
- tədavül vasitəsi
- yığım vasitəsi
- dəyər ölçüsü

289 Müxtəlif peşə işçilərinin maraqlarının müdafiə edən bazar infrastrukturunu elementini göstərin

- əmək birjası
- həmkarlar təşkilatı
- sahibkarlar cəmiyyəti
- istehlakçılar ittifaqı
- iqtisadi təhsil sistemi

290 əmtəənin bazar dəyəri əks etdirir:

- insanın tələbatını ödəmək qabiliyyəti
- konkret vaxt məqamında bazarda bu əmtəəyə tələb və təklifin nisbəti
- bu əmtəənin nadirliyi, istehlakçıların əksəriyyəti üçün əlçatmazlığı
- bu əmtəənin istehsalına ictimai-zəruri əmək məsrəfləri və bu məsrəflərin ictimai tələbatlara uyğunluğu
- əmtəənin müəyyən kəmiyyət nisbətlərində digər əmtəələrə mübadilə oluna bilmək qabiliyyəti

291 əmtəənin ictimai dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- bazarda əmtəənin miqdarı ilə
- onun istehsal və reallaşma şərtlərilə
- onun istehsal şərtlərilə
- əmtəənin nadirliyi ilə
- əmtəənin faydalılığı ilə

292 əmtəənin bazar dəyəri nə ilə müəyyən olunur?

- bazarda əmtəənin miqdarı ilə
- onun istehsal və reallaşdırılması şərtlərilə
- onun istehsal şərtlərilə
- əmtəənin nadirliyi ilə
- əmtəənin faydalılığı

293 Bimetallizm və monometallizm – bu formalarıdır:

- qiymət miqyasının
- pul sistemlərinin
- dünya pullarının
- kredit pullarının
- elektron pullarının

294 Pul sistemi – bu:

- tədavüldəki pul kütləsidir
- pulun iqtisadiyyatda yerinə yetirdiyi funksiyalardır
- ölkədə pul tədavülünün təşkili formasıdır
- metal və kağız pul tədavülünün nisbətidir
- milli və xarici valyuta kurslarının nisbətidir

295 Nemətin faydalılığı, onun nadirliyi və onun istehsalına məsrəflər təcəssüm etdirir:

- sadalananlardan heç birini
- nemətin mübadilə dəyərini
- nemətin istehlak dəyərini
- nemətin qiymətliliyi
- nemətin qiymətini

296 Qiymətlərin tərəddüdlərindən mənəfəət əldə etmək məqsədilə həyata keçirilən sövdələşmə necə adlanır?

- forvard sövdələşmələr
- real əmtəə ilə sövdələşmələr
- onkol sövdələşmələr
- mükafatlı sövdələşmələr
- möhtəkir sövdələşmələr

297 əmtəə birjasının funksiyalarına aid deyildir:

- listinq
- ticarət üçün yerin verilməsi
- qiymətlərin müəyyən edilməsi
- informasiyanın verilməsi
- mübahisələrin tənzimlənməsi

298 Azad iqtisadi zonalar nə üçün yaradılır?

- bütün sadalananlar üçün
- xarici kapitalı cəlb etmək üçün
- azad rəqabəti təmin etmək üçün
- müxtəlif mülkiyyət formalarının inkişafı üçün
- vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi üçün

299 Birjadakı əməliyyatlar (sövdələşmələr) qrupuna aid olmayanı seçin:

- onkol əməliyyatları
- forvard;
- fyuçers;
- opsiya;
- diller

300 əmək bircalarının vəzifələrinə aid olmayanı göstərin:

- işsizlərə maddi yardımın verilməsi
- boş iş yerlərinin uçotu
- iş axtaranların boş iş yerlərinə yönəldilməsi
- əməkhaqqının həjminin müəyyən edilməsi

- işsizlərin ixtisasının artırılmasının və «yaxın» peşələrə yiyələnməsinin təşkili

301 Bazar infrastrukturunun funksiyalarına aid deyil.

- sadalananların hamısı aiddir
 bazar münasibətləri iştirakçılarında öz maraqlarını reallaşdırmağı yüngülləşdirmək;
 iqtisadiyyatın ayrı-ayrı subyektlərinin və fəaliyyət növlərinin ixtisaslaşdırılması əsasında bazar subyektlərinin operativliyini və səmərəliliyini yüksəltmək;
 hüquqi və iqtisadi nəzarət formalarını, işgüzar təjribənin dövlət və ictimai tənzimlənməsini sadələşdirmək;
 istehsal sahələri arasında resursların bölünməsi

302 Aşağıdakı yeddi sivilizasiyanı fərqləndirən nəzəriyyə hansıdır? -neolit-mövcudluq müddəti 30-35 əsr; -şərq-quldarlıq(bürünc dövrü)-mövcudluq müddəti dünyada 20-23 əsr; -antik(dəmir dövrü) – dünyada 12-13 əsr; -erkən feodal-müvafiq olaraq 7 və 9 əsr; -sənayeyəqədərki-4,5 və2,5 əsr; -sənaye-2,3 və1,5 əsr; -postsənaye-1,3 və1,4 əsr.

- sosial -iqtisadi formasiyaların nəzəriyyəsi
 sənayeləşdirmə nəzəriyyəsi;
 tsiklik inkişaf nəzəriyyəsi;
 mərhələli inkişaf nəzəriyyəsi;
 sivilizasiyaların toqquşması nəzəriyyəsi.

303 İqtisadi sistemin səmərəli fəaliyyətinin əsas problemi:

- iş qüvvəsinin istehsal sahələri üzrə bölgüsü problemidir
 resursların bölgüsünün ən yaxşı üsulunun seçilməsi problemidir
 təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin daha yaxşı bölgüsü problemidir
 işsizlik problemidir
 inflyasiya problemidir

304 Qapalı ev təsərrüfatı, şəhər təsərrüfatı, xalq təsərrüfatı – iqtisadi sistemlərin bu növləri bu əsasla ayrılır:

- resurslara mülkiyyətin formaları
 formasiya yanaşması
 istehsal və istehlak arasında əlaqənin xarakteri
 iqtisadiyyatın sənayeləşməsi dərəcəsi
 iqtisadiyyatda ETT-nin rolu

305 əgər resursqoruyucu texnologiya tətbiq olunarsa onda istehsal imkanların əyrisi:

- dəyişməz qalar
 daha qabarıq olar
 çöktük olar
 sola yerini dəyişər
 sağa yerini dəyişər

306 əgər ölkə özünün bütün maddi və əmək ehtiyatlarını istifadə edərsə, hər hansı məhsuldan çoxlu miqdarda:

- oluna bilər, əgər təbii resurslar kifayət qədərdir
 istehsal oluna bilməz
 mümkün ehtiyatları artırmaqla istehsal oluna bilər
 ehtiyatların yenidən bölgüsü ilə istehsal oluna bilər
 vergilərin azalması ilə istehsal oluna bilər

307 Təbiət və cəmiyyət qanunlarının vəhdəti nədədir:

- onların arasında hec bir oxşarlıq yoxdur
- obyektiv xarakter daşıyırlar
- insanların fəaliyyətindən asılıdırlar
- insanların iqtisadi fəaliyyəti vasitəsilə təzahür edilirlər
- tarixən keçici xarakter daşıyırlar

308 Tələbatların artması qanunu aiddir;

- belə bir qanun mövcud deyil
- xüsusi iqtisadi qanunlara
- spesifik iqtisadi qanunlara
- ümumi iqtisadi qanunlara
- iqtisadi qanunlara aid deyil

309 İqtisad elmində belə metodoloji yanaşma mövcud deyil;

- bütün sadalanan yanaşmalar mövcuddur
- dialektik-materialist
- subyektiv
- sosial-institusional
- neopozitiv-empirik

310 İqtisad elmində normativ yanaşmalar mövcuddur:

- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsilə
- riyazi metod və modellərin tətbiqilə
- iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- iqtisadiyyatın real vəziyyətinin öyrənilməsilə
- iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsilə

311 İqtisad elmində pozitiv yanaşma əlaqədardır:

- iqtisadi sistemin ayrı-ayrı elementlərinin öyrənilməsi ilə
- riyazi metod və modellərin aparılması ilə
- iqtisadi eksperimentlərin aparılması ilə
- iqtisadiyyatın real vəziyyətinin öyrənilməsi ilə
- iqtisadiyyatın necə olmasının öyrənilməsi ilə

312 İqtisadi nəzəriyyənin hansı cərəyanının nümayəndələri iqtisad elminin öyrənilməsinin predmetini mənbəyi ticarət olan milli sərvət hesab etmişlər?

- neoliberalılar
- merkantilistlər
- fiziokratlar
- marjinalistlər
- neokeynsçilər

313 İqtisadi nəzəriyyədə belə öyrənmə metodu mövcud deyildir:

- riyazi modelləşdirmə
- elmi abstraksiya
- spesifikləşdirmə
- induksiya

deduksiya

314 Dəyər qanunu;

- iqtisadi qanun deyildir
 ümumi iqtisadi qanundur
 xüsusi iqtisadi qanundur
 spesifik iqtisadi qanundur
 iqtisadi kafeqoriyadır

315 Bu gün iqtisad elminin əsas əhəmiyyəti ondadır ki,

- insanların ictimai həyatında iqtisadiyyatın rolunu müəyyənləşdirir
 sahibkarlara uğurlu biznes aparmaqda kömək edir:
 alimlərə öz istedadlarını reallaşdırmağa imkan yaradır;
 insanların tələbatlarının ödənilməsi baxımından cəmiyyətin daha yaxşı quruluşunun təşkilinin yollarını göstərir.
 insanlara onların davranışının həqiqi səbəblərini göstərir.

316 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələri qarşılıqlı əlaqədə və inkişafda səciyyəvidir?

- bütün sadalanan yanaşmalar üçün
 subyektiv
 neopozitiv-empirik
 rasionalist
 dialektik-materialist

317 Hansı metodoloji yanaşma üçün iqtisadi hadisələrin əsaslı surətdə öyrənilməsi və onların qiymətləndirilməsi səciyyəvidir?

- bütün sadalanan yanaşmalar üçün
 subyektiv
 neopozitiv-empirik
 rasionalist
 dialektik-materialist

318 Millətin məhsuldar qüvvələri nin iqtisadi nəzəriyyənin predmeti kimi qəbul edən elmi istiqaməti göstərin:

- proletar siyasi iqtisadi
 merkantelistlər
 fiziokratlar
 tarixi məktəb
 klassik siyasi iqtisad

319 Mikroiqtisadiyyatın predmetinə aid olan göstərin.

- işsizlik
 vergi sistemi
 istehlakçı davranışı
 dövlətin pul siyasəti
 ümumi iqtisadi müvazinət

320 İctimai seçim nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqaməti çərçivəsində yayılmışdır?

marksizm

- neoklassik
- neokeynsçilik
- marjinalizm
- sosial-institusional

321 İri iqtisadi sarsıntılarnın bazar iqtisadiyyatının qeyri- sabitliyilə deyil düzgün olmayan pul siyasətilə əmələ gəlməsi haqqındakı müddəa əsas ideyalardan birini ifadə edir

- klassik siyasi iqtisadın
- neokeynsçiliyin
- monetarizmin
- marjinalizmin
- konvergeniya nəzəriyyəsinin

322 Azərbaycanda ilkin iqtisadi fikir və təsəvvürlər nədə öz əksini tapmışdır?

- heç birində
- Əxlaqi-Nasirdə
- Xəmsədə
- Kitabı -Dədə Qorqudda
- Müqəddimədə

323 Aşağıdakı qruplardan hansının iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsini müsbət qiymətləndirən təlimlər olduğunu göstərin:

- merkantilizm, neoliberalizm, marjinalizm
- fiziokratlar, marksizm, marjinalizm
- merkantilizm, marksizm, keynsçilik
- marksizm, keynsçilik, monetarizm
- fiziokratlar, marksizm, keynsçilik

324 Konvergeniya nəzəriyyəsi iqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinə aiddir?

- neoliberalizm
- neoklassik
- neokeynsçilik
- marjinal
- sosial-institusional

325 Hansı alim tarixi aşağıdakı beş mərhələyə bölmüşdür? -ənənəvi cəmiyyət (primitiv texnika, kənd təsərrüfatı, iri torpaq sahələrinin hakimiyyəti) : -keçid cəmiyyəti (mərkəzləşdirilmiş dövlət, sahibkarlıq); - dəyişikliklər dövrü (sənaye inqilabı və onun nəticələri); - yetkinlik dövrü (elmi-texniki inqilab, urbanizasiya); - kütləvi istehlak dövrü (xidmət və istehlak əmtələri istehsalının müəyyən edici rolu) ;

- R.Kouz
- T.Veblen
- A.Toffler
- D.Helbreyt
- U.Rostou

326 Qədim Yunanıstanın iqtisadi fikri hansı alimlərin əsərlərində öz əksini tapmışdır?

- İbn-Xaldun, Foma Akvinski
- Platon, Aristotel

- Konfutsi, Syun-Tszı
- Varron, Seneka
- Qay, Katon

327 İqtisadi nəzəriyyənin hansı istiqamətinin nümayəndələri ilk dəfə öz təhlilində son hədd kəmiyyətlərini istifadə etməyə başlamışlar?

- monetaristlər
- fiziokratlar
- marjinalistlər
- merkantilistlər
- neokeynsçilər

328 Kapitalizmin inkişafının dinamik modelini yaratmışdır.

- L.Valras
- Y.Şumpeter
- A.Marşall
- M.Fridman
- D.M.Keyns

329 Hansı iqtisadi məktəb ilk dəfə kənd təsərrüfatında gəlirlərin təkrar istehsalı və bölgüsünü təhlil etmişdir?

- klassik siyasi iqtisad
- merkantilizm
- fiziokratlar
- keynsçilik
- marksizm

330 İqtisadiyyat sahəsi üzrə Nobel mükafatının laureatı olan kimlərdir?

- Adam Smit
- Pol Samuelson
- Con Meynard Keynes
- Karl Marks
- Alfred Marşall

331 İslamın müqəddəs kitabı Qurani-Kərim də nəyə icazə verilmir?

- xarici malların alqı- satqısına
- sahibkarlıq fəaliyyətinə
- xüsusi mülkiyyətçiliyə
- sələmçiliyə, faiz almaq məqsədi ilə borc verməyə
- alqı-satqıya, ticarətlə məşğul olmağa

332 P.Samuelson iqtisad elminin görkəmli nümayəndələrindən üçünə fərqləndirmişdir. Onlar kimlərdir?

- Kene, Marşall, Fridman
- Smit, Marks, Keynes
- Smit, Rikardo, Marks
- Marks, Keynes, Marşall
- Keynes, Marks, Fridman

333 Hansı iqtisadi məktəb proteksionist dövlət siyasətinin əsasını qoymuşdur:

- fiziokratlar
- klassik siyasi iqtisad
- proletar siyasi iqtisad
- merkantilizm
- keynsçilik

334 əmək-dəyər nəzəriyyəsinin ilk müəllifi kim olmuşdur?

- F.Kene
- A.Smit
- A.Monkreyen
- D.Rikardo
- K.Marks

335 Ekonomiks anlayışı aşağıdakı müəllifin əsərinin başlığında istifadə edildikdən sonra qəbul olunmuşdur:

- Adam Smit
- Con Stüart Mill
- Alfred Marşall
- Karl Marks
- Con Meynard Keyns

336 İqtisadi fikrin hansı cərəyanı da həmçinin marksizm adı daşıyır:

- riyazi məktəb
- merkantilizm
- klassik siyasi iqtisad
- proletar siyasi iqtisadı
- neoliberal istiqamət

337 "Görünməz əl ifadəsi məşhur iqtisadçılardan kimə məxsusdur?

- D.Rikardo
- K.Marks
- A.Smit
- A.Marşall
- C.Keyns

338 İqtisad elminə iqtisadi insan terminini kim daxil etmişdir?

- D.Rikardo
- A.Marşall
- F.Kene
- K.Marks
- A.Smit

339 İqtisad elmində sosial ideyalara ilk dəfə kim baxmışdır?

- fiziokratlar
- merkantilistlər
- marksistlər
- sosial-utopistlər

neokeynsçilər

340 Bu alimlərin baxışlarında merkantilizmdən klassik siyasi iqtisada keçid əks olunmuşdur.

- F.Kene,A.Türqo
 A.Smit, D.Rikardo
 U.Petti,P.Buaqilber
 K.Marks,F.Engels
 A.Monkriter, T.Mann

341 Yeni keynsçilərə aiddir.

- L.Erxard, L.Fon Mizes
 T.Veblen, D.Qelbreyt
 U.Mitçell, D.Kommons
 D.Robinson, A.Xansen
 M.Fridman, F.Fon Xayek

342 Hansı müddəa bazar iqtisadiyyatında qiymətlərin mahiyyəti və rolunu əks etdirmir?

- bütün müddəalar əks etdirir
 qiymətlər sistemi əsas təşkilədiçi qüvvə rolunu oynayır
 qiymətlər sahibkarlar və istehlakçılar üçün onların seçimində indikator rolunu oynayır
 bazar subyektləri öz iqtisadi mənafeələrini həyata keçirəcək qiymətlərə istiqamətlənirlər
 qiymətlər dövlət orqanları tərəfindən təyin olunur

343 Hansı tərif A. Marşallın nəzəriyyəsi üzrə qiymətin anlayışına uyğun gəlir?

- qiymət - tələb və təklifin sabit tarazlığı ilə müəyyən olunandır.
 qiymət - əmtəyə görə alınan müəyyən miqdarda pul vahidləridir
 qiymət - əmtəənin bazarda satışa daxil olduğu kəmiyyətdir
 qiymət - əmtəənin müəyyən miqdarının alıcıları cəlb etməyə qabil olduğu səviyyədir
 qiymət - dəyərin pul ifadəsidir

344 Tələb və təklifin həcmələrinin bərabər olduğu qiymət adlanır:

- satıcı qiyməti
 normal qiymət
 istehsal qiyməti
 tarazlı qiymət
 alıcı qiyməti

345 Marşall konsepsiyasına uyğun olaraq ani tarazlıq şəraitində qiymət asılıdır:

- təklifdən
 avadanlığın istifadə intensivliyindən
 sahədə firmaların miqdarından
 tələb və təklifdən
 tələbdən

346 əgər əmtəənin qiyməti azalırsa, onda:

- tələb həcmının artması baş verər
 tələb əyrisinin sağa hərəkəti baş verər
 tələb əyrisinin sola hərəkəti baş verər
 tələb əyrisinin mailliyi dəyişər

- tələbin həcmnin azalması baş verər

347 Bazar qiyməti müvazinət qiymətindən aşağı olarsa onda:

- əmtənin təklifi artır.
 əmtə artıqlığı yaranır.
 əmtələrin qıtlığı əmələ gəlir.
 satıcılar bazarı formalaşır.
 ehtiyatların qiyməti azalır

348 Qiymətlərin bazar sistemi üçün qiymətlərin aşağıdakı növü səciyyəvi deyildir:

- bütün sadalananlar səciyyəvi deyildir
 topdansatış qiymətləri
 pərakəndəsətış qiymətləri
 müqavilə qiymətləri
 bütün sadalananları səciyyəvidir

349 əmtənin qiyməti bu səbəbdən arta bilər:

- əmtə təklifinin azalması
 əmtənin istehsal xərclərini aşağı salan yeni texnologiyanın tətbiqi
 əmtə istehsalçılarının sayının artması
 əmtənin istehsal olunduğu xammalın qiymətinin aşağı düşməsi
 əmtəyə tələbin azalması

350 Qiymət əmtənin Dəyərinin Pulla İfadəsidir qiymətə bu tərif verən kimdir?

- F.Kene
 M.Fridmen
 A.Smit
 A.Marşall
 K.Marks